

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (-) - zjawisko nie wystąpiło.

Dash (-) - magnitude zero

Zero (0) - zjawisko istniało w wartościach mniejszych od 0,5.

Zero (0) - magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit

Kropka (.) - zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.

Dot (.) - data not available or not reliable

Znak x - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.

Sign x - not applicable

„w tym” - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

„of which” - indicates that not all elements of the sum are given.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY MAJOR ABBREVIATIONS

tys. = tysiąc

thous. = thousand

mln = milion

mln = million

zł = złoty

zł = zloty

szt = sztuka

pcs = piece

kg = kilogram

kg = kilogram

dt = decytona

dt = decition

t = tona

t = tonne

ha = hektar

ha = hectare

l = litr

l = litre

hl = hektolitr

hl = hectolitre

PKD = Polska Klasyfikacja Działalności

PKD = Polish Classification of Activity

CN = Scalona Nomenklatura

CN = Combined Nomenclature

PKWiU = Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług

PKWiU = Polish Classification of Products and Services

SITC = Międzynarodowa Standardowa
Klasyfikacja Handlu

*SITC = Standard International Trade
Classification*

EFTA = Europejskie Stowarzyszenie Wolnego
Handlu

EFTA = European Free Trade Association

Przy publikowaniu danych GUS - prosimy o podanie źródła
When publishing CSO data – please indicate the source

Opracowanie publikacji

GUS, Departament Rolnictwa
i Gospodarki Żywnościowej

kierujący

Barbara Domaszewicz -
zastępca dyrektora Departamentu
Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej

opracowanie

Elżbieta Ziółkowska -
naczelnik wydziału
Gospodarki Żywnościowej

wykresy

Magdalena Borejko

Projekt okładki

Zakład Wydawnictw Statystycznych

ISSN 1507-9449

Publikacja dostępna na <http://www.stat.gov.pl/>

PRZEDMOWA

Opracowanie “Produkcja i handel zagraniczny produktami rolnymi w 2008 r.” jest publikacją, w której syntetycznie ujęto informacje o produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi.

Publikacja składa się z 3 części: uwag metodycznych, uwag analitycznych ilustrowanych wykresami i części tabelarycznej. W uwagach metodycznych omówiono podstawowe definicje, pojęcia oraz grupowanie produktów i wyrobów. Ze względu na szeroki zakres prezentowanych danych ograniczono się do podstawowych pojęć. W uwagach analitycznych przedstawiono krótką analizę zmian zachodzących w poziomie produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym w latach 2006 - 2008, z uwzględnieniem wybranych grup produktów rolnych. W części tabelarycznej zaprezentowano informacje w ujęciu wartościowym i ilościowym o produkcji rolniczej, produkcji wyrobów przemysłu spożywczego, podaży, spożyciu oraz imporcie i eksporcie produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Zaprezentowano również dane o imporcie i eksporcie tych produktów według grup krajów.

Publikacja została opracowana w Departamencie Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej przy wykorzystaniu materiałów uzyskanych z Departamentu Przemysłu i Departamentu Handlu i Usług.

Dyrektor Departamentu
Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
Marek Osiński

Warszawa, listopad 2009 r.

PREFACE

The publication “Production and foreign trade of agricultural products in 2008” is a publication in which synthetic information on production, manufacturing and foreign trade of agricultural products was included.

This publication consists of three parts: methodological notes, analytical notes illustrated with graphs and a tabular part. In the methodical notes the basic definitions, terms and groupings of products and goods were described. Due to the wide scope of the data presented the description was limited to the basic terms. In the analytical notes a short analysis of changes in production, manufacturing and foreign trade in the years 2006-2008 is presented, including selected groups of agricultural products. In the tabular part information was presented in terms of value and quantity, relating to agricultural output, food products, supply, consumption, imports and exports of products of plant and animal origin. The data on imports and exports were also presented according to groups of countries.

This publication has been elaborated in the Agriculture and Food Economy Division by use information from the Industry Division and from Trade and Services Division.

*Director of the Agriculture
and Food Economy Division
Marek Osiński*

Warsaw, November 2009

SPIS TREŚCI

CONTENTS

	Tab.	Str.
Przedmowa.....	x	3
<i>Preface</i>		
Spis treści.....	x	5
<i>Contents</i>		
Uwagi metodyczne.....	x	7
<i>Methodological notes</i>		
Uwagi analityczne.....	x	18
<i>Analytical notes</i>		

CZEŚĆ TABELARYCZNA

TABLE PART

Produkcja rolnicza (ceny bieżące)	1	31
<i>Agricultural output (current prices)</i>		
Globalna i towarowa produkcja roślinna (ceny bieżące).....	2	31
<i>Gross and market crop output (current prices)</i>		
Przeciętne ceny ważniejszych produktów roślinnych.....	3	32
<i>Average prices of major crops</i>		
Zbiory głównych ziemiopłodów	4	33
<i>Crops production</i>		
Skup ważniejszych produktów roślinnych.....	5	33
<i>Procurement of major crops</i>		
Przychód i rozchód zbóż podstawowych i ziemniaków	6	33
<i>Resource and use of basic cereals and potatoes</i>		
Przychód i rozchód warzyw i owoców	7	34
<i>Resource and use of vegetables and fruit</i>		
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego (ceny bieżące)	8	34
<i>Value of sold production of food industry products (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia roślinnego)	9	35
<i>Production of major food industry products (plant - origin)</i>		
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego).....	10	35
<i>Supply of major consumer goods (plant - origin)</i>		
Import i eksport produktów pochodzenia roślinnego według sekcji i działów nomenklatury CN	11	36
<i>Import and export of plant-based products by sections and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN	12	37
<i>Import and export of major plant - origin agricultural products by CN nomenclature</i>		
Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego) na 1 mieszkańca	13	37
<i>Consumption of selected consumer goods (plant - origin) per capita</i>		

Globalna i towarowa produkcja zwierzęca (ceny bieżące).....	14	38
<i>Gross and market animal output (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych produktów (pochodzenia zwierzęcego).....	15	38
<i>Production of major products (animal - origin)</i>		
Przeciętne ceny ważniejszych produktów zwierzęcych	16	39
<i>Average prices of major animal products</i>		
Skup ważniejszych produktów zwierzęcych	17	40
<i>Procurement of major animal products</i>		
Produkcja, import, eksport i spożycie mięsa, tłuszczów i podrobów	18	40
<i>Production, import, export and consumption of meat, fats and pluck</i>		
Przychód i rozchód mleka.....	19	42
<i>Resource and use of milk</i>		
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego (ceny bieżące)	20	42
<i>Value of sold production of food industry products (current prices)</i>		
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia zwierzęcego)	21	43
<i>Production of major food industry products (animal - origin)</i>		
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego).....	22	44
<i>Supply of major consumer goods (animal - origin)</i>		
Import i eksport zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego według sekcji i działów nomenklatury CN	23	44
<i>Import and export of livestock and animal products by section and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN	24	45
<i>Import and export of selected animal – origin agricultural products according to CN nomenclature</i>		
Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego) na 1 mieszkańca	25	45
<i>Consumption of selected consumer goods (animal - origin) per capita</i>		
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące)	26	46
<i>Retail sales (current prices)</i>		
Obroty handlu zagranicznego wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa (ceny bieżące)	27	46
<i>Foreign trade turnover of agricultural and consumption products (current prices)</i>		
Import i eksport tłuszczów, olejów i przetworów spożywczych według sekcji i działów nomenklatury CN	28	47
<i>Import and export of fats, oils and prepared foodstuff products by section and chapters of CN nomenclature</i>		
Import i eksport żywności i zwierząt żywych według grup krajów według sekcji SITC (ceny bieżące).....	29	48
<i>Import and export of food and live animals by groups of countries and SITC sections (current prices)</i>		
Import i eksport napojów i tytoniu według grup krajów według sekcji SITC (ceny bieżące).....	30	49
<i>Import and export of beverages and tobacco by groups of countries and SITC sections (current prices)</i>		

UWAGI METODYCZNE

Zamieszczone w publikacji informacje dotyczące **działalności rolniczej** w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności do której są zaliczane, opracowano **metodą rodzaju działalności**.

Produkcję rolniczą scharakteryzowano za pomocą podstawowych mierników, tj. globalnej produkcji rolniczej, w tym końcowej i towarowej.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nie przetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego) do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego - stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach. Od 2004 r. w wartości produkcji towarowej uwzględniono naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw m. in.: chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na paszę.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej przyjęto:

w cenach bieżących:

- dla skupu, spożycia naturalnego oraz przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich -
- ceny skupu płacone przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych (bez podatku od towarów i usług),
- dla sprzedaży targowiskowej - ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach,
- dla zużycia produkcyjnego i zapasów produktów roślinnych - ceny skupu pomniejszone o 5%,

w cenach stałych:

- ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej - ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji - średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2008 r. - z lat 2007 i 2008.

Wielkość **produkcji** zarówno **roślinnej** jak i **zwierzęcej** opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych oraz szacunków.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

Dane o produkcji **mleka i jaj** dotyczą odpowiednio mleka krowiego i jaj kurzych.

Informacje o **skupie produktów rolnych** dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

W publikacji prezentowane są dane o skupie:

- **zbóż podstawowych** dotyczą dostaw pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa (łącznie z mieszankami zbożowymi) oraz pszenżyta do punktów skupu, a także do mieszalni pasz, gorzelni,
- **ziemniaków** - dotyczą dostaw do punktów skupu, jak również dostaw do zakładów przetwórstwa przemysłowego (gorzelni, płatkarni, suszarni) i spożywczego,
- **żywca rzeźnego** (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) - dotyczą tylko zwierząt rzeźnych (łącznie z żywcem skupowanym na eksport), bez skupu zwierząt hodowlanych,
- **trzody chlewnej** - nie obejmują prosiąt i warchlaków,
- **mleka** – dotyczą mleka krowiego.

Dane o ilości i wartości **produkcji wyrobów przemysłu spożywczego** zamieszczone w publikacji **opracowane zostały metodą wyrobów**.

Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmioty gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Wartość produkcji sprzedanej wykazana jest w cenach bazowych, tj. bez należnego podatku od towarów i usług (VAT) i podatku akcyzowego, a łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług.

Ceny bieżące są to ceny faktycznie uzyskiwane przez przedsiębiorstwa w transakcjach sprzedaży z bezpośrednimi odbiorcami za wykonanie dostaw wyrobów, robót lub usług i uwidocznione w fakturach.

Dane o ilości produkcji obejmują produkcję wyrobów gotowych przeznaczonych na sprzedaż, jak również do dalszego przerobu wewnątrz przedsiębiorstwa, wytwarzanych z surowca własnego lub powierzonego. Dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Grupowania wyrobów dokonano według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU), opracowanej na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 IV 2004 r. (Dz. U. Nr. 89, poz. 844).

Począwszy od 1 maja 2004 r. tj. od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, funkcjonują systemy **statystyki obrotów handlu zagranicznego** oparte na źródłach informacji:

- deklaracji INTRASTAT w zakresie wymiany towarowej z państwami członkowskimi UE,

- zgłoszeniach celnych w zakresie obrotów realizowanych z krajami niebędącymi członkami UE,
- alternatywne źródła danych wykorzystywane od 1 stycznia 2006 r. do rejestracji obrotów tzw. „towarami specyficznymi”, tj. energią elektryczną, gazem ziemnym, produktami morskimi, militarnymi.

Dane otrzymane z tych źródeł tworzą jednolity zbiór statystyki handlu zagranicznego, która opiera się na metodologii Departamentu Statystyki Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Statystyka handlu zagranicznego nie obejmuje swym zakresem:

- usług, z wyjątkiem towarów dostarczonych w celu uszlachetniania i po uszlachetnianiu,
- towarów będących przedmiotem tranzytu,
- towarów umieszczonych czasowo w składach celnych i wolnych obszarach celnych (WOC),
- towarów dopuszczonych czasowo do obrotu, poza obrotem uszlachetniającym,
- środków płatniczych i papierów wartościowych,
- towarów przeznaczonych dla placówek dyplomatycznych,
- złota monetarnego.

Wartość importu została wykazana na warunkach **cif** port polski lub **franco** granica polska, tzn. łącznie z kosztami transportu i ubezpieczenia do granicy polskiej. **Wartość eksportu** została podana na bazie **fob**, tj. na warunkach franco granica lub fob port kraju dostawcy.

Dane dotyczące obrotów według grup krajów oraz poszczególnych krajów wykazano:

- w imporcie - według kraju pochodzenia,
- w eksporcie - według kraju przeznaczenia.

Za **kraj pochodzenia** uważa się kraj, w którym towar został wytworzony, obrabiony lub przerobiony i w tym stanie nadszedł do polskiego obszaru celnego. Za **kraj przeznaczenia** przyjmuje się kraj konsumpcji, tj. kraj, w którym towar zostanie ostatecznie zużyty.

W publikacji zaprezentowano dane o obrotach handlu zagranicznego według następujących grup krajów:

- **Unia Europejska**, tj. Austria, Belgia, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja wraz z Monako i departamentami zamorskimi (Reunion, Gwadelupa, Martynika, Gujaną Francuską), Grecja, Hiszpania, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niderlandy, Niemcy, Portugalia, Republika Czeska, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy oraz od 1 stycznia 2007 r. Bułgaria i Rumunia,
- **Europa Środkowo - Wschodnia**, tj. Albania, Białoruś, Chorwacja, Mołdowa, Rosja, Ukraina oraz do 2006 r. Bułgaria i Rumunia,
- **EFTA**, tj. Islandia, Liechtenstein, Norwegia wraz ze Svalbard i Jan Mayen, Szwajcaria.

Wartość importu i eksportu podano w złotych. Przeliczenie z walut obcych na złote dokonuje się według aktualnej tabeli kursowej Narodowego Banku Polskiego. W 2006 r. w eksporcie 313,71 zł za 100 dolarów USA, w imporcie 313,61 zł za 100 dolarów USA, natomiast kurs za 100 euro wyniósł w eksporcie 390,99 zł, a w imporcie 390,96 zł, a w 2007 r. w eksporcie 278,53 zł za 100 dolarów USA, w imporcie 278,26 zł za 100 dolarów USA, natomiast kurs za 100 euro wyniósł w eksporcie 379,58 zł, a w imporcie 390,96 zł. W 2008 r. w eksporcie 235,88 zł za 100 dolarów USA, w imporcie 236,14 zł za 100 dolarów USA, natomiast kurs za 100 euro wyniósł w eksporcie 348,74 zł, w imporcie 348,92 zł.

Dla potrzeb niniejszej publikacji, uwzględniając nomenklaturę CN, podzielono produkty w obrotach handlu zagranicznego na:

- towary rolno-spożywcze pochodzenia roślinnego,
- towary rolno-spożywcze pochodzenia zwierzęcego,
- tłuszcze, oleje i przetwory spożywcze, które są towarami zarówno pochodzenia roślinnego jak i zwierzęcego.

Szczegółowe wyjaśnienia metodyczne zawarte są w rocznikach branżowych – w Roczniku Statystycznym Przemysłu, Roczniku Statystycznym Handlu Zagranicznego i Roczniku Statystycznym Rolnictwa.

Uwaga!

- ◆ *Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą różnić się od podanych wielkości „ogółem”.*
- ◆ *Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca w zakresie spożycia niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego i zwierzęcego) przyjęto następującą metodologię: produkcja powiększona o import, pomniejszona o eksport oraz o ubytki i straty produktów rolnych u producentów i w obrocie, z uwzględnieniem zmiany stanu zapasów, w magazynach handlowych (hurtu i detalu) i u producentów.*

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 VI.

METHODOLOGICAL NOTES

*Information contained in this publication regards **agricultural activity in the area of crop and animal production** conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE rev.1 in which they are included. The data were compiled by means of **the kind-of-activity method**.*

Agricultural production is characterized by basic indicators, i.e.: gross output (including final and market output).

Gross agricultural output includes:

- **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock — the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on market-places. Since 2004 value of market output was increased by subsidies to products. Subsidies included among others : hop, tobacco, cereals, oil plants, pulses and plants designated for feeds.

The following prices were assumed for calculating agricultural output:

in current prices:

- for procurement of agricultural products, own consumption and increases in farm animal stocks — procurement prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers, (excluding value added tax)
- for market sales — prices received by farmers at market-places,
- for production consumption and stocks of products of plant origin — purchase prices less 5%;

in constant prices:

- *current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales - prices received by farmers at market-places, for other elements of production — average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year, e.g. for 2008 - the prices from 2007 and 2008 are assumed.*

*Data regarding **crop** and **animal output** were compiled on the basis of reporting, sample surveys results and estimates.*

*Data on production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.*

*Data regarding production of **milk and eggs** relate respectively to production of cows' milk and hen eggs.*

*Information on **procurement of agricultural products** concerns quantity and the value of agricultural products purchased by economic entities directly from producers.*

In this publication data about procurement are presented:

- ***basic cereals**, concern delivery of wheat, rye, barley and oats (including cereal mixed) as well as triticale to procurement centres, as well as to mixing feed companies and alcohol distillery,*
- ***potatoes**, concern delivery to procurement centres, also delivery to alcohol distillery, companies producing potato flakes and drying houses as well as supplies to food processing plants,*
- ***animals for slaughter** (cattle, pigs, sheep, horses and poultry) concern only animals for slaughter (including animals purchased for exports purposes), excluding animals for breeding,*
- ***pigs**, excluding piglets and young pigs,*
***milk** – concern cows' milk.*

*In this publication data were included regarding quantity and **value of manufacture of food products**, compiled using the grouping of products.*

Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:

- the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms or full agent fees in the case of concluding an agency agreement;
- The value of products in the form of settlements in kind;
- Products designated for increasing the value of own fixed assets.

The value of sold production is reported at the base prices, i.e. excluding goods and services tax (VAT) and excise tax, including the value of donations in objects for the purpose of goods and services.

Current prices are prices actually received by enterprises during sale transactions with direct receivers, for completion of delivery of products, works or services, and included in invoices.

Data on quantity of production include production of finished goods for sale, as well as for further processing within the enterprise, produced from supplied or one's own raw material. They regard economic entities in which the number of employees exceeded nine persons.

The grouping of products is presented on the basis of the Polish Classification of Products and Services (PKWiU) compiled on the basis of the following international classification and nomenclature, introduced by a decree of the Council of Ministers, dated 6 IV 2004 (Journal of Laws No. 892, item 844).

Since 1 May 2004 (since the day of Polish accession to EU), **Polish foreign trade statistics** is based on systems:

- INTRASTAT declaration in scope of trade turnover with EU member countries,
- Customs declarations in scope of Polish trade turnover with EU non-member countries,
- alternative data sources which register since 1 January 2006 the specific goods and movements: electricity and gas, sea products, military goods.

Data received from these sources create unified set of foreign trade statistics which is based on UN Statistics Division methodology.

Following transactions are not included in foreign trade statistics:

- *trade with services, excluding inward and outward processing,*
- *commodities in transit,*
- *commodities placed temporarily in customs warehouses and in duty free zone,*
- *commodities admitted to temporary (excluding inward and outward processing),*
- *means of payment and securities,*
- *commodities for diplomatic institutions,*
- *monetary gold.*

*The value of imports is shown in terms of **cif** Polish port or **franco** Polish border, including transport and insurance costs to the Polish border. The value of exports is shown on the **fob** basis, that is in terms of franco border or **fob** port of the country of delivery.*

Data regarding turnover according to groups of countries were presented:

- *in imports – according to the country of origin,*
- *in exports – according to the country of destination.*

Country of origin is the country where the commodity was produced or processed and in this form entered the Polish customs zone. Country of destination is the country of consumption that is the country where the commodity will be finally used or processed.

In this publication data on foreign trade turnover is presented according to the following groups of countries:

- *European Union: Austria, Belgium, Cyprus, Denmark, Estonia, Finland, France including Monaco and the French overseas departments (French Guiana, Guadeloupe, Martinique and Reunion), Greece, Spain, Ireland, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, Netherlands, Germany, Portugal, Czech Republic, Slovakia, Slovenia, Sweden, Hungary, Great Britain, Italy, as well as since 1 January 2007 – Bulgaria and Romania,*
- *Central and Eastern European countries: Albania, Belarus, Croatia, Moldova, Russian Federation, Ukraine ,as well as until 2006 Bulgaria and Romania,*
- *EFTA: Iceland, Liechtenstein, Norway including Svalbard Archipelago and Jan Mayen Island and Switzerland.*

The value of imports and exports were given in PLN Conversions of foreign currencies into PLN are made on the basis of the average exchange rates published by the National Bank of Poland (NBP). In 2006 the average exchange rate achieved the level of: in exports 313,71 PLN for 100 USD, in imports 313,61 PLN for 100 USD, whereas average exchange rate for 100 euro amounted in exports to 390,92 PLN and in import 390,96 PLN; in 2007 in exports 278,53 PLN for 100 USD, in imports 278,26 PLN for 100 USD, whereas average exchange rate for 100 euro amounted in exports to 379,58 PLN and in import 390,96 PLN; in 2008 in export 235,88 PLN for 100 USD, in import 236,14 PLN for 100 USD, whereas average exchange rate for 100 euro amounted in exports to 348,74 PLN and in import 348,92 PLN.

For the needs of this publication and taking into account the Combined Nomenclature (CN) the products in foreign trade turnover were divided into:

- *agricultural products of plant origin,*
- *agricultural products of animal origin,*
- *fats, oils and prepared foodstuffs, being both goods of plant origin as well as of animal origin.*

Detailed methodological explanations are included in the Statistical Yearbook of Industry, the Yearbook of Foreign Trade Statistics and the Statistical Yearbook of Agriculture.

Attention!

- ◆ *Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item total.*
- ◆ *In calculations per capita as regards consumption of some foodstuffs (or plant and animal origin) the following methodology has been used: production increased by imports, decreased by exports as well as by wastes and losses of agricultural products of producers and in turnover and including changes in inventories, in trade warehouses (wholesale and retail) and at producers.*

The total number of population as of 30 VI was used in calculations.

UWAGI ANALITYCZNE

W 2008 r. wskutek rozszerzającego się kryzysu gospodarczego osłabienie aktywności wszystkich sektorów naszej gospodarki, które zaznaczyło się w drugiej połowie 2008 r. wpłynęło na zmniejszenie (w porównaniu do dwóch poprzednich lat) tempa wzrostu gospodarczego. W rolnictwie odnotowano wzrost produkcji, był on jednak znacznie mniejszy niż w roku poprzednim. W stosunku do 2007 r. globalna produkcja rolnicza (w cenach bieżących) zwiększyła się o 1,6% w wyniku wzrostu produkcji roślinnej – o 3,1%, przy niewielkim spadku produkcji zwierzęcej - o 0,3%.

W 2008 r. ważniejsze kategorie produkcji rolniczej w cenach bieżących na tle dwóch poprzednich lat kształtowały się następująco:

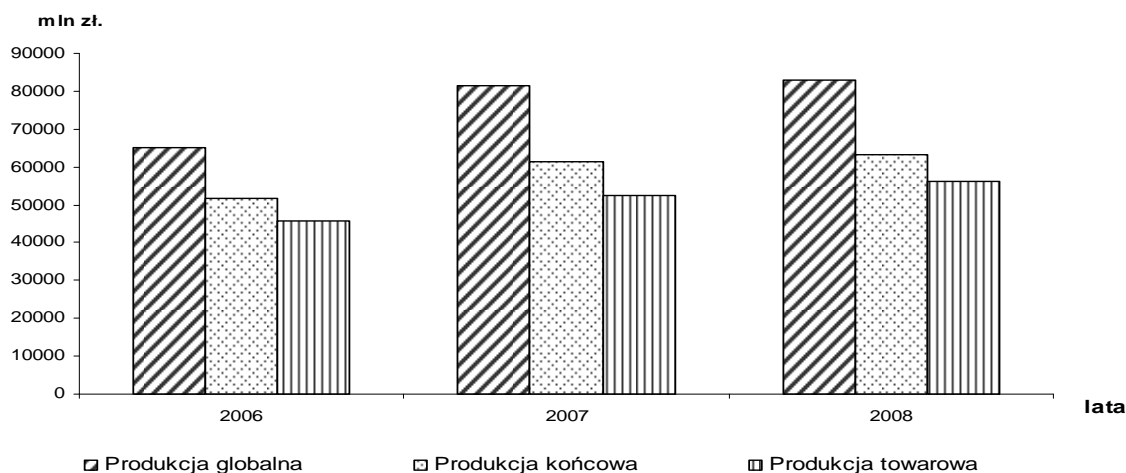
globalna produkcja rolnicza wyniosła 82846,1 mln zł i była wyższa o 1,6% niż w 2007 r. (81531,0 mln zł) i o 27,3% niż w 2006 r. (65083,4mln zł)

końcowa produkcja rolnicza wyniosła 63243,5 mln zł i była większa o 3,2% niż w 2007 r. (61307,5mln zł) i o 22,6% niż w 2006 r. (51566,0 mln zł)

towarowa produkcja rolnicza wyniosła 55984,6 mln zł i była wyższa o 6,6% niż w 2007 r. (52520,5 mln zł) i o 22,0% niż w 2006 r. (45898,9 mln zł).

W 2008 r. w przeciwieństwie do roku poprzedniego, udział produkcji towarowej w produkcji globalnej zwiększył się (o 3,2 pkt. proc.) do 67,6% i był niższy od ponad 70% udziału notowanego w 2006 r. Wpłynęło na to szereg czynników, między innymi zmiany w strukturze produkcji, zmiany cen produktów rolnych, oraz kształtowanie popytu na te produkty zarówno na rynku krajowym jak i na rynkach światowych. Wartość produkcji globalnej, końcowej i towarowej w latach 2006-2008 prezentuje poniższy wykres.

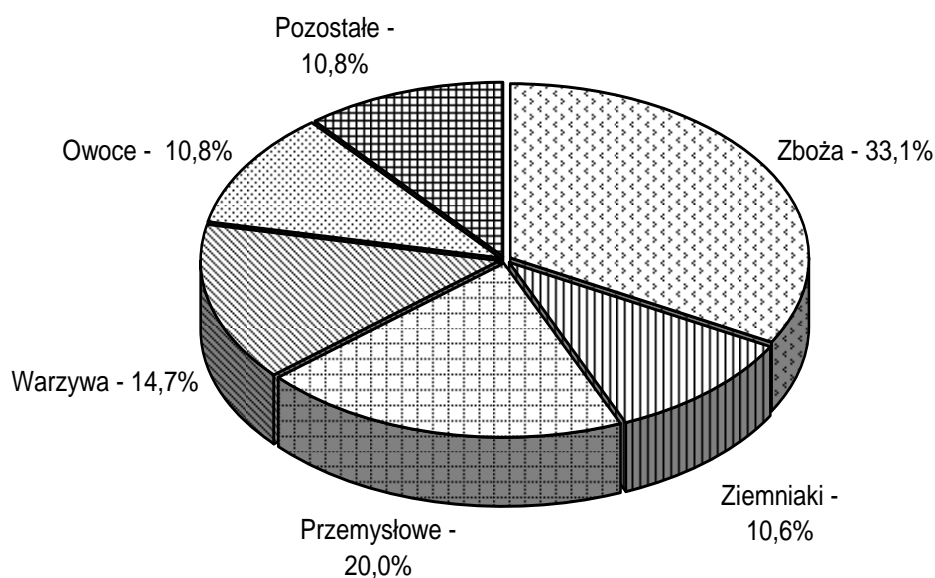
Wyk. 1. PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)

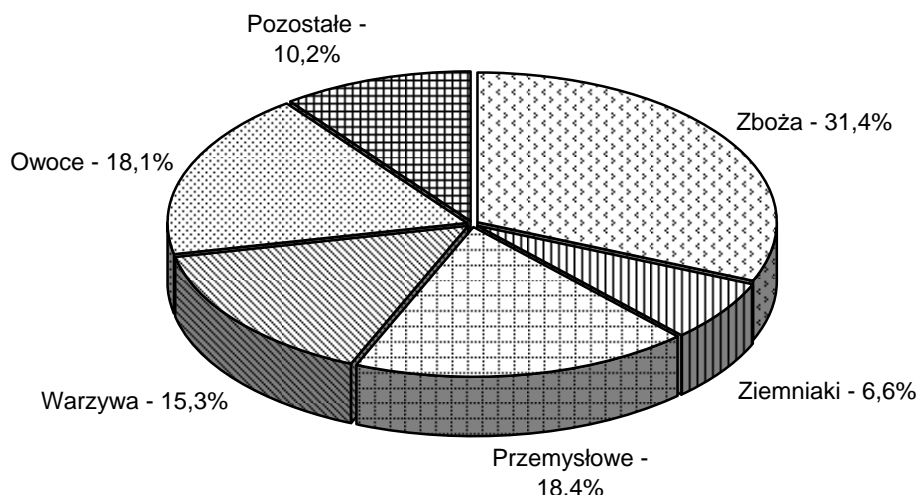
W 2008 r. odnotowano wzrost **wartości globalnej produkcji roślinnej** (w cenach bieżących). Wzrost produkcji roślinnej spowodowany był przede wszystkim zwiększeniem zbiorów owoców z drzew (o 160,3%), owoców jagodowych (o 28,4%) oraz zbóż (o 1,9%). Rekordowe zbiory owoców w 2008 r. (po klęskowym roku poprzednim) były wynikiem wcześniejszego wprowadzania i stosowania przez producentów nowoczesnych metod produkcji. Do uzyskania wysokich zbiorów przyczyniły się również korzystne warunki agrometeorologiczne występujące w okresie wegetacji. Zwiększenie zbiorów zbóż wynikało głównie ze wzrostu powierzchni ich uprawy. Przy zwiększonej produkcji **wartość sprzedanych produktów roślinnych do skupu i na targowiskach** (w cenach bieżących) wzrosła o 6,6%, co w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych oznacza wzrost z 1406 zł w 2007 r. do 1560 zł w 2008 r.

W 2008 r., wysokie zbiory zbóż w Unii Europejskiej i na świecie wpływały na utrzymywanie się spadkowych trendów cen ziarna. Przy wzroście produkcji i spadku cen, towarowa produkcja zbóż w Polsce zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o 5,0%, przy czym udział towarowej produkcji zbóż w towarowej produkcji globalnej zmniejszył się o 1,7 pkt. proc. W 2008 r. wystąpił wyraźny wzrost udziału owoców w towarowej produkcji roślinnej - o 7,3 pkt. proc. przy ponad 86%-owym wzroście ich towarowej produkcji. W porównaniu do poprzedniego roku w towarowej produkcji roślinnej w niewielkim stopniu zwiększył się jeszcze udział warzyw – z 14,7% do 15,3%. Zmniejszył się natomiast udział ziemniaków (z 10,6% w 2007 do 6,6% w 2008 r.) - o 4,0 pkt. proc. oraz upraw przemysłowych (z 20,0% w 2007 r. do 18,4% w 2008 r.) – o 1,6 pkt. proc. Zmiany w strukturze towarowej produkcji roślinnej przedstawia wykres 2 i 3.

Wyk. 2. STRUKTURA ROŚLINNEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2007 R. (ceny bieżące)

Wyk. 3. STRUKTURA ROŚLINNEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2008 R. (ceny bieżące)

W 2008 r. udział skupu w globalnej produkcji rolniczej zmniejszył się i wynosił 42,7% wobec 44,1% przed rokiem. Odnotowano natomiast wzrost udziału sprzedanych produktów rolnych w obrocie targowiskowym - z 20,3% w 2007 r. do 24,8% w 2008 r. W latach 2006-2008 wystąpiły następujące zmiany udziału skupu w zbiorach podstawowych produktów rolnych:

- pszenicy z 63,7% w 2006 r. do 47,5% w 2007 r. i 41,8% w 2008 r.,
- warzyw odpowiednio z 21,8% do 22,3% i 23,8%,
- owoców odpowiednio z 39,6% do 54,5% i 35,8%,
- ziemniaków odpowiednio z 11,0% do 9,5% i 11,4%.

W **bilansach podstawowych grup produktów roślinnych**, tj. zbóż, ziemniaków, warzyw i owoców **udział importu i eksportu** jest zróżnicowany. W sezonie 2007/2008, w porównaniu z okresem poprzednim, wystąpił wzrost wolumenu eksportu ziemniaków i warzyw oraz importu zbóż, warzyw i owoców.

Udział importu zbóż w przychodach ogółem w roku gospodarczym 2007/2008 stanowił 5,8%, w roku 2006/2007 - 9,7%, a w roku 2005/2006 - 2,7%. Natomiast udział eksportu w rozchodach ogółem wahał się od 3,3% w roku 2007/2008 do 3,5% w roku 2006/2007 i 4,8% w 2005/2006 r.

W bilansie ziemniaków udział importu w przychodach w roku gospodarczym 2007/2008 stanowił 1,9%, w 2006/2007 - 3,8%, a w 2005/2006 - 2,0%. Udział eksportu w rozchodach w roku 2007/2008 wynosił 3,4%, w 2006/2007 - 4,2%, a w roku 2005/2006 - 4,3%.

W bilansie warzyw w sezonie 2007/2008 w warunkach zwiększonego importu (o 16,0%) i eksportu (o 40,1%), udział importu w przychodach stanowił 6,1%, a udział eksportu w rozchodach 16,3%. W 2006/2007, w stosunku do poprzedniego roku gospodarczego, do kraju przywieziono o 33,5% więcej warzyw niż przed rokiem i sprzedano na rynki zagraniczne o 16,7% mniej tych ziemiopłodów. Import warzyw stanowił 5,9% przychodów, a eksport 13,0% rozchodów. W roku 2005/2006 import warzyw stanowił 4,2% przychodów, a eksport 14,9% rozchodów.

W roku 2007/2008 udział importu owoców i orzechów jadalnych w przychodach stanowił 42,4%, a udział eksportu w rozchodach wyniósł 21,9%, podczas gdy w poprzednim sezonie wynosił odpowiednio 21,2% i 17,0%.

W latach 2006 – 2008 w strukturze krajowego popytu na produkty spożywcze pochodzenia roślinnego wystąpiły pewne zmiany. **Spożycie podstawowych produktów w przeliczeniu na 1 mieszkańca** kształtowało się następująco:

- zboża - w 2006 r. - 117 kg, w 2007 r. - 114 kg, w 2008 r. – 112 kg,
- ziemniaki - w 2006 r. - 121 kg, w 2007 r. - 121 kg, w 2008 r. – 118 kg,
- warzywa - w 2006 r. - 109 kg, w 2007 r. - 115 kg, w 2008 r. – 115 kg,
- owoce - w 2006 r. - 54,4 kg, w 2007 r. - 41 kg, w 2008 r. – 55 kg.

Poziom spożycia większości artykułów żywnościowych zależy przede wszystkim od wielkości dochodów gospodarstwa domowego i kształtowania się cen detalicznych tych artykułów. W stosunku do dwóch poprzednich lat, w 2008 r. odnotowano znaczny wzrost spożycia owoców na 1 mieszkańca - z 41 kg do 55 kg, co było spowodowane przede wszystkim spadkiem ich cen na skutek wyjątkowo wysokich zbiorów. Nieznacznie zmniejszyło się spożycie ziarna zbóż (w przeliczeniu na przetwory) oraz ziemniaków. Spożycie warzyw kształtowało się na tym samym poziomie co przed rokiem, było jednak wyraźnie wyższe niż w 2006 r.

Udział produkcji artykułów spożywczych i napojów w produkcji sprzedanej przemysłu jest największy i w 2008 r. wynosił 19,4%. Wartość produkcji sprzedanej większości wyrobów przemysłu spożywczego (w cenach bieżących) wzrosła w stosunku do roku poprzedniego. Największy wzrost odnotowano dla makaronów, klusek i podobnych produktów mącznych – o 80,0%, pieczywa, wyrobów piekarskich i ciastkarskich świeżych – o 49,9% oraz soków owocowych i warzywnych o 36,0%. W 2008 r. obniżyła się tylko wartość sprzedaży ziemniaków przetworzonych i zakonserwowanych (o 34,4%) oraz wyrobów tytoniowych (o 2,3%). **W przemysłowym przetwórstwie produktów rolnych,**

czynnikiem stymulującym wzrost produkcji, oprócz popytu krajowego są możliwości eksportowe określonych artykułów.

W 2008 r. dynamika obrotów w polskim handlu zagranicznym utrzymywała się na relatywnie wysokim poziomie. Eksport w cenach bieżących wzrósł o 14,1% osiągając wartość 116,2 mld EUR. Import w EUR zwiększył się o 18,3% i osiągnął poziom 142,4 mld. Zarówno tempo wzrostu eksportu, jak importu było wolniejsze niż w roku poprzednim odpowiednio o 1,7 pkt. proc. i o 1,2 pkt. proc. W rezultacie deficyt wymiany towarowej zwiększył się z prawie 18,6 mld EUR do rekordowo wysokiego poziomu 26,2 mld EUR.

Tabl. 1. Obroty handlu zagranicznego ogółem w 2008 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	ZŁ	EUR	2007 = 100	
	w mln		zł	EUR
Eksport	405383,1	116243,8	104,9	114,1
W tym UE.....	315461,3	90457,0	103,5	112,6
Import	497028,3	142447,9	108,8	118,3
W tym UE.....	307570,1	88171,1	104,9	114,2
Saldo	-91645,2	-26204,1	X	X
W tym UE.....	7891,2	2285,9	X	X

W 2008 r. utrwaliły się zmiany zachodzące w poprzednich latach w handlu zagranicznym **wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa**. Dynamika obrotów handlu zagranicznego w/w wyrobów i produktów była wyższa niż przed rokiem. **Ogólna wartość importu** w cenach bieżących wyniosła 497028,3 mln zł i była większa o 8,8% niż w 2007 r. (456828,4 mln zł). **Ogólna wartość eksportu** tych wyrobów wyniosła 405383,1 mln zł i była o 4,9% wyższa od ubiegłorocznej (386555,6 mln zł). W 2007 r. dynamika wzrostu importu i eksportu **wyrobów przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa** wyniosła odpowiednio 15,9% i 12,4%. W wyniku zmian zachodzących w relacjach eksport-import stopniowo zwiększa się ujemne **saldo obrotów** wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa. Deficyt wymiany towarowej tej grupy wyrobów zwiększał się z 50251,0 mln zł w 2006 r. do 70272,8 mln zł w 2007 r. i 91645,2 mln zł w 2008 r.

Tabl. 2. Obroty handlu zagranicznego wyrobami przemysłu spożywczego i produktami rolnictwa w cenach bieżących

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008
	w milionach złotych		
	Import		
Ogółem	394030,0	456828,4	497028,3
w tym:			
Przetwory spożywcze.....	10763,6	12746,7	13936,4
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	5507,9	6601,0	8827,0
Produkty pochodzenia roślinnego	7681,9	9797,7	11161,2
Tłuszcze i oleje.....	1379,8	1473,3	2005,2
	Eksport		
Ogółem	343779,0	386555,6	405383,1
w tym:			
Przetwory spożywcze.....	14586,8	16433,3	18023,7
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	12277,6	13526,0	14239,9
Produkty pochodzenia roślinnego	6015,0	7383,1	7498,2
Tłuszcze i oleje.....	666,5	935,4	1061,1

Oslabienie tendencji wzrostowej odnotowano w 2008 r. w obrotach zagranicznych **przetworami spożywczymi**. Wzrost **wartości importu** był mniejszy o 9,1 pkt. proc., a eksportu o 3,0 pkt. proc. niż w roku poprzednim. Wartość zakupionych przetworów w cenach bieżących w 2008 r. wyniosła 13936,4 mln zł, w 2007 r. 12746,7 mln zł, a w 2006 r. 10763,6 mln zł i w skali roku była wyższa odpowiednio o 9,3%, 18,4%, 15,3%. W 2008 r. w mniejszym stopniu niż w roku poprzednim zwiększyła się również **wartość eksportu** przetworów spożywczych. W cenach bieżących wynosiła 18023,7 mln zł i była większa o 9,7% niż przed rokiem, w 2007 r. odpowiednio – 16433,3 mln zł i wzrost o 12,7%. W handlu zagranicznym wyrobami przemysłu spożywczego, podobnie jak w poprzednich latach, odnotowano dodatnie saldo obrotów – plus 4087,3 mln zł, przy czym w porównaniu do 2007 r. (plus 3686,6 mln zł) i 2006 r. (plus 3823,2 mln zł) było ono wyższe odpowiednio o 10,9% i 6,9%. W 2008 r. udział **wartości (w cenach bieżących) importowanych przetworów spożywczych** w ogólnej wartości importu wyrobów przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa wyniósł podobnie jak w roku poprzednim 2,8%. Udział **wartości**

eksportowanych przetworów spożywczych stanowił odpowiednio 4,4% i był o 0,1 pkt. proc. wyższy niż w dwóch poprzednich latach.

W 2008 r. w **obrotach zagranicznych produktami pochodzenia roślinnego wartość importu** w cenach bieżących wyniosła 11161,2 mln zł i była większa o 13,9% niż w 2007 r. (9797,7 mln zł) i o 45,3% niż w 2006 r. (7681,9 mln zł). W strukturze importu nadal dominował import owoców i orzechów jadalnych, których wartość w 2008 r. wyniosła 3635,3 mln zł, co stanowiło 32,6% wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego, w 2007 r. – 3542,6 mln zł, tj. odpowiednio 36,2%, a w 2006 r. – 2975,1 mln zł, tj. 37,7%. Znaczącą pozycję w imporcie zajmowały również zboża i warzywa. W 2008 r. wydatki na zakup zbóż wyniosły 1943,4 mln zł (17,4% wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego) i warzyw odpowiednio – 1466,0 mln zł (13,1%).

Wartość eksportu produktów pochodzenia roślinnego wzrastała z 6015,0 mln zł w 2006 r. do 7383,1 mln zł w 2007 r. i 7498,2 mln zł w 2008 r. i w 2008 r. była większa o 1,6% niż w 2007 r. i o 24,7% niż w 2006 r. W strukturze eksportu w 2008 r., podobnie jak w roku poprzednim dominował eksport warzyw, którego wartość wyniosła 2615,9 mln zł, co stanowiło 34,9% wartości eksportowanych produktów pochodzenia roślinnego. W 2006 r. wartość (w cenach bieżących) sprzedanych za granicę warzyw wyniosła 2170,9 mln zł i stanowiła 36,1% wartości wyeksportowanych produktów pochodzenia roślinnego. Drugą znaczącą pozycję w eksporcie stanowiły owoce i orzechy jadalne. W 2008 r. wyeksportowano owoców i orzechów jadalnych na kwotę 2460,7 mln zł, co stanowiło 32,8% wartości wyeksportowanych produktów pochodzenia roślinnego, w 2007 r. odpowiednio - 2396,6 mln zł, 32,5%, i w 2006 r. – 1998,2 mln zł, 33,2%.

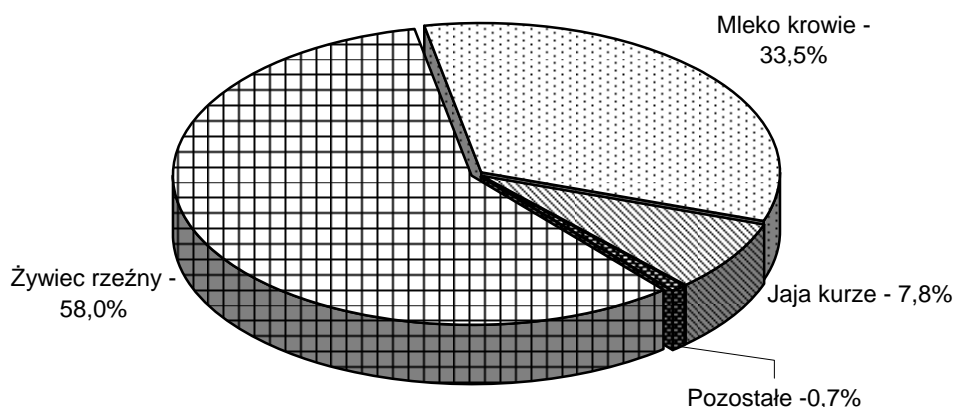
W wyniku zmian zachodzących w relacjach eksport-import odnotowano dalsze pogorszenie w obrotach handlu zagranicznego produktami pochodzenia roślinnego. **Ujemne saldo obrotów** (minus 3663,0 mln zł) zwiększyło się w stosunku do 2007 r. (minus 2414,6 mln zł) o 51,7%, a w porównaniu z 2006 r. (minus 1666,9 mln zł) było ponad dwukrotnie większe. W 2008 r. udział wartości importowanych produktów **pochodzenia roślinnego** w imporcie wyrobów przemysłu spożywczego i produktów rolnictwa (w cenach bieżących) wzrósł o 0,1 pkt. proc. w porównaniu z 2007 r. i wynosił 2,2%, natomiast udział wartości eksportowanych produktów pochodzenia roślinnego zmniejszył się 0,1 pkt. proc. i wynosił 1,8%.

Wartość globalnej produkcji zwierzęcej - w 2008 r. 36315,2 mln zł w cenach bieżących była zbliżona (o 0,3% mniejsza) do wartości sprzed roku. Niewielki spadek globalnej produkcji zwierzęcej, przy wzroście produkcji żywca rzeźnego (o 3,4%), mleka

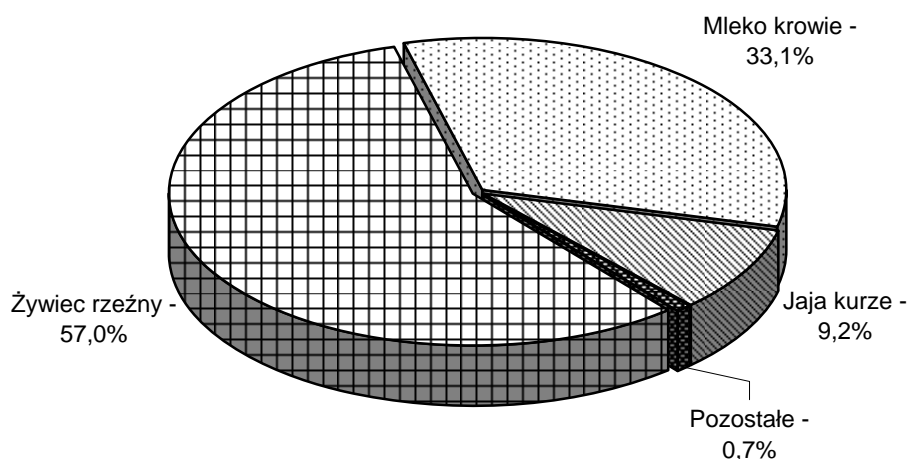

krowiego (o 0,1%) i jaj (o 16,8%) wynikał przede wszystkim ze znacznego zmniejszenia pogłowia trzody chlewnej. W 2008 r. w strukturze towarowej produkcji rolniczej udział towarowej produkcji zwierzęcej zmniejszył się z 56,7% w 2007 r. do 55,0%. Zmiany zachodzące w strukturze towarowej produkcji zwierzęcej przedstawia wykres 4 i 5.

Wyk. 4. STRUKTURA ZWIERZĘCEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2007 R. (ceny bieżące)

Wyk. 5. STRUKTURA ZWIERZĘCEJ PRODUKCJI TOWAROWEJ W 2008 R. (ceny bieżące)

W 2008 r. udział produkcji żywca rzeźnego w towarowej produkcji zwierzęcej ogółem (w cenach bieżących), przy spadku udziału produkcji trzody chlewnej (o 0,6 pkt. proc.) i drobiu (o 0,5 pkt. proc.) wyniósł 57,0%, podczas gdy w 2007 r. - 58,0%. W porównaniu z rokiem poprzednim w towarowej produkcji zwierzęcej zwiększył się natomiast udział produkcji jaj kurzych (o 1,4 pkt. proc.)

W ostatnich latach udział skupu podstawowych produktów zwierzęcych w produkcji kształtował się następująco

- żywca rzeźnego - w 2006 r. - 81,1% i w 2007 r. - 80,8 i w 2008 r. – 80,4%,
- mleka – w 2006 r. - 72,4%, w 2007 r. - 71,4% i w 2008 r. – 72,0%.

W 2008 r. w **bilansie mięsa, tłuszczów i podrobów** (w wadze schłodzonej) import mięsa surowego, podrobów i tłuszczów oraz przetworów na 1 mieszkańca wynosił 15,3 kg wobec 10,0 kg w 2007 r. i 7,2 kg w 2006 r. Zwiększony import wynikał przede wszystkim z głębokiego spadku (w stosunku do 2007 r.) produkcji mięsa wieprzowego o 13,8%. W przeliczeniu na 1 mieszkańca produkcja mięsa wieprzowego w 2008 r. wynosiła 40,2 kg, podczas gdy rok wcześniej 46,7 kg. W 2008 r. **eksport** mięsa surowego, podrobów i tłuszczów oraz przetworów w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosił 26,9 kg. wobec 21,9 kg przed rokiem. W 2008 r. wskutek znacznego wzrostu eksportu oraz importu mięsa surowego, podrobów i tłuszczów oraz przetworów przewaga eksportu nad importem zmniejszyła się w stosunku do lat poprzednich i wynosiła 440 tys. t wobec 455 tys. ton w 2007 r. i 530 tys. ton w 2006 r.

W **obrotach mlekiem i jego przetworami** (w ekwiwalencie surowca) w 2008 r. **udział importu** w przychodach zwiększył się do 5,0% wobec 4,8% w 2007 r. **Udział eksportu** w rozchodach ogółem w 2008 r. wyniósł 23,4% podczas gdy w 2007 r. - 20,6%. Przy rosnącej produkcji rośnie przewaga eksportu nad importem mleka - w 2008 r. wynosiła 2355 mln l, w 2007 r. - 1958 mln litrów, a w 2006 r. – 1895 mln l.

W rozliczeniu bilansowym **spożycie produktów pochodzenia zwierzęcego w przeliczeniu na 1 mieszkańca** w latach 2006 – 2008 kształtowało się następująco:

- mięso i podroby (łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory) – w 2006 r. – 74,3 kg, w 2007 r. - 77,6 kg, w 2008 r. – 75,3 kg,
- mleko krowie (łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory, ale bez mleka przerobionego na masło) – w 2006 r. - 176 l, w 2007 r. - 179 l, w 2008 r. –182 l,
- jaja kurze – w 2006 r. - 214 szt., w 2007 r. - 207 szt., w 2008 r. – 205 szt.

W 2008 r., w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyło się spożycie (w przeliczeniu na 1 mieszkańca) jaj kurzych oraz mięsa i podrobów. Od 2006 r. stopniowo zwiększa się konsumpcja mleka krowiego, w spożyciu jaj obserwowany jest natomiast spadek.

W **przemysłowym przetwórstwie produktów pochodzenia zwierzęcego** ważnym czynnikiem stymulującym poziom produkcji mięsa, przetworów mięsnych i serów, oprócz zaspokojenia zapotrzebowania na rynku krajowym były możliwości eksportowe.

W 2008 r. wolumen produkcji ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego, tj. produktów uboju bydła i cieląt oraz trzody chlewnej zmniejszył się odpowiednio o 15,3% i o 16,5%. Odnotowano również spadek (o 5,9%) produkcji topionych jadalnych tłuszczów zwierzęcych. Zwiększyła się natomiast produkcja mięsa drobiowego (o 4,0%), serów podpuszczkowych dojrzewających (o 11,6%), serów świeżych niedojrzewających i twarogów (o 1,7%), śmietany (o 4,9%) i masła (o 0,4%). Wysoki wzrost, w stosunku do 2007 r. odnotowano również w produkcji przetworów mięsnych, do których zaliczane są szynki i łopatki konserwowe (o 56,2%), a także wędliny (o 6,4%).

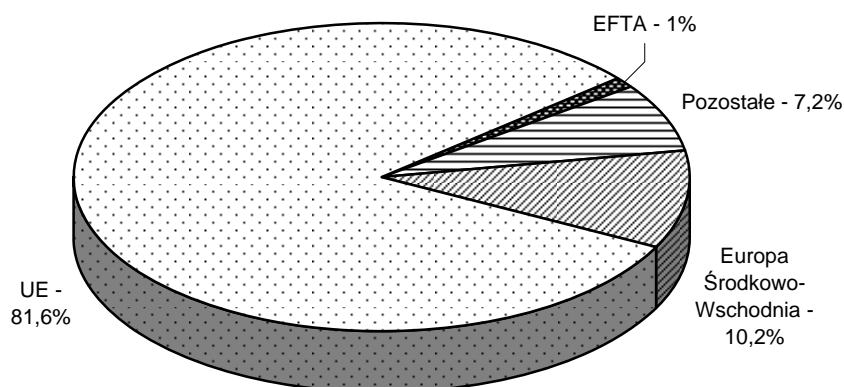
W handlu zagranicznym zwierzętami żywymi i produktami pochodzenia zwierzęcego (według sekcji i nomenklatury CN), w 2007 r., w stosunku do roku poprzedniego wartość importu zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego (w cenach stałych) zwiększyła się o 26,1%, eksportu - o 4,1%, a w 2006 r. wzrost wynosił odpowiednio 10,2% i 14,1%. W 2008 r. odnotowano wyraźny wzrost wartości importu – o 30,2% oraz eksportu o 12,0%. Szczególnie wysoki wzrost importu (70,1%) wystąpił w grupie produktów obejmujących mięso i podroby jadalne. Wyraźnie wyższy niż przed rokiem był również import zwierząt żywych (o 41,3%) i ryb (o 15,5%). W eksporcie zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego wysoki wzrost odnotowano w grupie produktów mleczarskich, jaj ptasich, miodu i jadalnych produktów pochodzenia zwierzęcego (o 22,0%), ryb (o 14,2%) oraz mięsa i podrobów jadalnych (o 8,4%). Zmniejszył się natomiast eksport zwierząt żywych - o 8,7%.

Zmiany zachodzące w **handlu zagranicznym żywnością i zwierzętami żywymi** wpłynęły korzystnie na poziom salda obrotów tymi towarami. Od 2007 r. saldo obrotów w cenach bieżących jest dodatnie, przy czym w 2007 r. wyniosło 8321,1 mln zł a w 2008 r. 6310,7 mln zł.

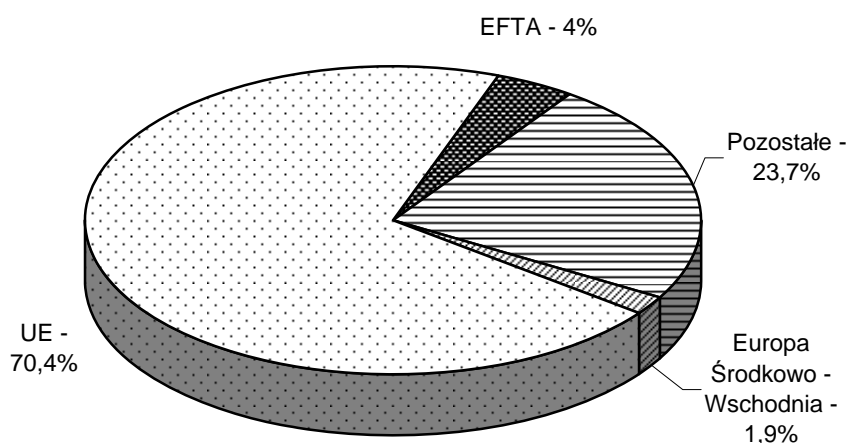
Najważniejszym partnerem Polski w wymianie handlowej żywności i zwierząt żywych są państwa Unii Europejskiej. W 2008 r. bilans w handlu rolno-spożywczym z UE pogorszył się na skutek wyższej dynamiki wzrostu importu niż eksportu. W obrotach handlu zagranicznego z grupą państw UE dodatnie saldo obrotów było niższe niż przed rokiem i wynosiło 8297,2 mln zł w 2008 r. i 10151,3 mln zł w 2007 r. Drugim partnerem handlowym pod względem wielkości eksportu żywności zwierząt żywych są państwa Europy Środkowo-Wschodniej, natomiast importu państwa wchodzące w skład grupy „Pozostałe”. W 2008 r. w wymianie handlowej żywnością i zwierzętami żywymi poprawiły się wyniki handlu z krajami Europy Środkowo – Wschodniej, dodatnie saldo obrotów w 2007 r. wyniosło 2507,4 mln zł, w 2008 r. – 2989,9 mln zł. Saldo obrotów żywności i zwierząt żywych

z krajami EFTA i z pozostałymi krajami było ujemne i wynosiło odpowiednio 798,4 mln zł (w 2007 r. 823,3 mln zł) i 4178,0 mln zł (w 2007 r. 3514,3 mln zł). Strukturę eksportu i importu żywności i zwierząt żywych w 2008 r. według grup krajów przedstawiono na wykresach 6 i 7.

Wyk.6. STRUKTURA EKSPORTU ŻYWNOSCI I ZWIERZĄT ŻYWYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW W 2008 R. (ceny bieżące)

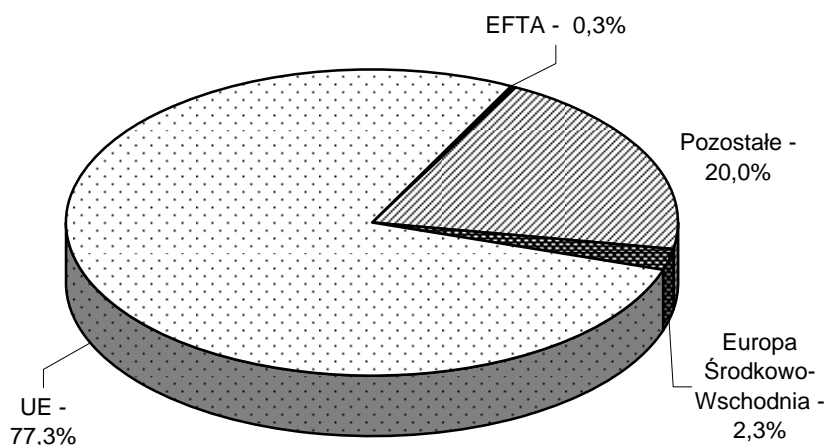
Wyk.7. STRUKTURA IMPORTU ŻYWNOSCI I ZWIERZĄT ŻYWYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW W 2008 R. (ceny bieżące)

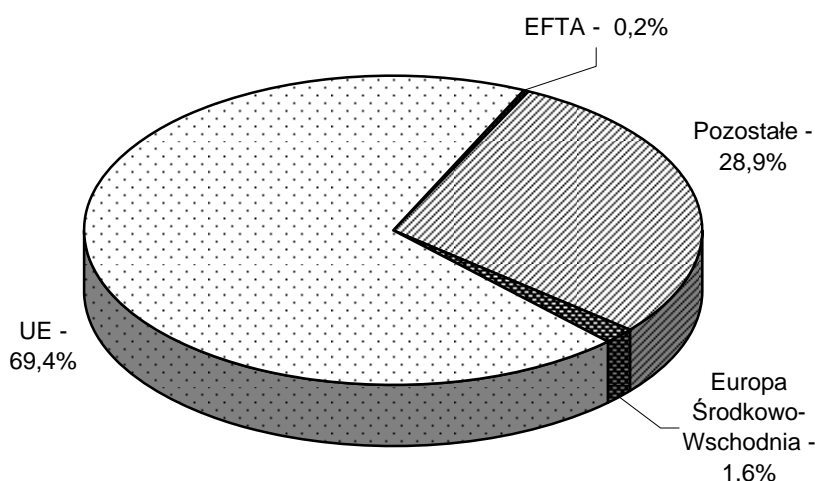
W 2008 r. do grupy państw UE sprzedano (w cenach bieżących) żywność i zwierzęta żywe za 28156,6 mln zł, co stanowiło 81,6% wartości eksportu ogółem (w 2007 r. odpowiednio 26368,0 mln zł i 81,2%). Import żywności i zwierząt żywych z tej grupy państw wynosił 19859,4 mln zł i stanowił ponad 70% udziału w imporcie ogółem tych towarów (w 2007 r. 16216,7 mln zł i 67,1%). Drugim odbiorcą naszej żywności pod względem

udziałów były kraje Europy Środkowo – Wschodniej – 10,2% eksportu ogółem, natomiast import z tych państw stanowił zaledwie 1,9% importu ogółem (w 2007 r. odpowiednio – 9,5% i 2,3%). Głównym partnerem Polski w handlu żywnością i zwierzętami żywymi są od lat Niemcy. W 2008 r. z Polski sprzedano do Niemiec towarów żywnościowych za 8585,8 mln zł, a przywieziono za – 6316,3 mln zł, co w eksporcie i imporcie z krajami UE stanowiło odpowiednio 30,5% i 31,8%.

Wyk. 8. **STRUKTURA EKSPORTU NAPOJÓW I TYTONIU WEDŁUG GRUP KRAJÓW W 2008 R.**
(ceny bieżące)

Wyk. 9. **STRUKTURA IMPORTU NAPOJÓW I TYTONIU WEDŁUG GRUP KRAJÓW W 2008 R.**
(ceny bieżące)

W handlu zagranicznym napojami i tytoniem saldo obrotów było dodatnie i wyniosło w 2008 r. 1103,2 mln zł, a w 2007 r. 603,5 mln zł. Dodatkowo saldo obrotów tymi towarami odnotowano w wymianie z państwami Europy Środkowo – Wschodniej - 44,6 mln zł (63,5 mln zł w 2007 r.), z państwami Unii Europejskiej - 1062,1 mln zł

(681,6 mln zł w 2007 r.) i z państwami EFTA 7,2 mln zł w 2008 r. (10,3 mln zł w 2007 r.). Jedynie w obrotach z pozostałymi krajami odnotowano ujemne saldo w handlu zagranicznym napojami i tytoniem - w 2008 r. minus 10,7 mln zł, (w 2007 r. saldo było również ujemne i wynosiło 151,9 mln zł).

Na wykresach 8 i 9 zaprezentowano strukturę polskiego eksportu i importu napojów i tytoniu według grup krajów w 2008 r. Największym dostawcą napojów i tytoniu w 2008 r. były kraje Unii Europejskiej – 69,4% udziału w imporcie ogółem (w 2007 r. – 64,9%). Państwa Unii Europejskiej były również pierwszym, pod względem udziałów, odbiorcą (77,3% eksportu ogółem, w 2007 r. – 73,9%) napojów i tytoniu. Drugim co do wielkości eksporterem napojów i tytoniu była grupa państw pozostałych. Ich udział w eksporcie ogółem w 2008 r. wyniósł 20,0% (w 2007 r. – 22,8%), a udział w imporcie ogółem wyniósł w 2008 r. 28,9% (w 2007 r. – 33,8%). Mniejsze znaczenie w eksporcie i imporcie tej grupy produktów miały kraje Europy Środkowo – Wschodniej – 2,3% eksportu ogółem (w 2007 r. – 2,9%) i odpowiednio 1,6% importu ogółem (w 2007 r. – 1,1%).

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

TABL. 1. PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w milionach złotych			na 1 ha użytków rolnych w zł		
PRODUKCJA GLOBALNA..	65083,4	81531,0	82846,1	4079	5040	5129
roślinna	32691,8	45114,7	46530,9	2049	2789	2881
zwierzęca	32391,6	36416,3	36315,2	2030	2251	2248
PRODUKCJA KOŃCOWA...	51566,0	61307,5	63243,5	3232	3790	3915
roślinna	20684,9	26872,6	28841,7	1296	1661	1785
zwierzęca	30881,1	34434,9	34401,8	1936	2129	2130
PRODUKCJA TOWAROWA	45898,9	52520,5	55984,6	2876	3247	3466
roślinna	19242,0	22739,0	25196,2	1206	1406	1560
zwierzęca	26656,9	29781,5	30788,4	1670	1841	1906
W tym skup	31296,0	35951,6	35416,5	1961	2222	2192
roślinny	9002,9	11514,5	10735,0	564	712	664
zwierzęcy	22293,1	24437,1	24681,5	1397	1510	1528

TABL. 2. GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROŚLINNA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w milionach złotych			w odsetkach		
PRODUKCJA GLOBALNA						
Produkcja roślinna	32691,8	45114,7	46530,9	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Zboża	9731,9	18313,5	18199,7	29,8	40,6	39,1
w tym zboża podstawowe						
z mieszankami zbożowymi	9082,5	16858,8	17075,1	27,8	37,4	36,7
w tym:						
pszenica	3481,7	6157,1	6456,2	10,7	13,6	13,9
żyto	1177,4	2125,3	2250,5	3,6	4,7	4,8
jęczmień	1430,1	2686,0	2543,2	4,4	6,0	5,5
Ziemniaki	4490,9	5210,3	3954,9	13,7	11,5	8,5
Przemysłowe	3780,1	4758,1	5032,3	11,6	10,5	10,8
w tym buraki cukrowe	1485,0	1778,4	1334,6	4,5	3,9	2,9
Warzywa	4378,4	4803,1	5263,1	13,4	10,6	11,3
Owoce	3689,8	3252,5	5557,1	11,3	7,2	11,9
PRODUKCJA TOWAROWA						
Produkcja roślinna.....	19242,0	22739,0	25196,2	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Zboża	4709,2	7525,4	7902,3	24,5	33,1	31,4
w tym zboża podstawowe						
z mieszankami zbożowymi	4267,2	6478,3	7130,0	22,2	28,5	28,3
w tym:						
pszenica	2504,0	3499,7	3726,1	13,0	15,4	14,8
żyto	648,8	1172,2	1299,4	3,4	5,2	5,2
jęczmień	533,9	862,4	844,4	2,8	3,8	3,4
Ziemniaki	2283,1	2408,5	1660,0	11,9	10,6	6,6
Przemysłowe.....	3638,9	4557,2	4638,3	18,9	20,0	18,4
w tym buraki cukrowe	1485,0	1776,7	1312,0	7,7	7,8	5,2
Warzywa	3085,1	3337,6	3854,5	16,0	14,7	15,3
Owoce	3004,8	2452,4	4566,2	15,6	10,8	18,1

TABL. 3. PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w złotych			rok poprzedni = 100		

CENY SKUPU

Ziarno zbóż (bez siewnego) za 1dt:						
pszenica	44,76	70,68	64,24	122,0	157,9	90,9
żyto.....	38,52	60,21	51,65	139,4	156,3	85,8
jęczmień.....	40,24	64,11	64,37	107,8	159,3	100,4
owies z mieszankami zbożowymi	34,85	52,83	50,34	119,6	151,6	95,3
pszenżyto	36,88	61,11	52,90	119,5	165,7	86,6
Ziemniaki - za 1 dt.....	30,61	29,51	29,72	119,9	96,4	100,7
Buraki cukrowe - za 1 dt	12,88	10,83	10,37	73,5	84,1	95,8
Rzepak i rzepik przemysłowy - za						
1 dt	93,44	95,66	126,77	120,8	102,4	132,5
Warzywa - za 1 dt:						
kapusta	50,16	52,97	59,09	116,9	105,6	111,6
cebula	74,06	84,61	66,83	176,0	114,2	79,0
marchew	33,05	29,16	32,46	120,5	88,2	111,3
buraki	31,41	27,81	32,48	108,6	88,5	116,8
ogórki	104,48	116,70	158,63	86,7	111,7	135,9
pomidory	59,47	59,91	73,06	119,6	100,7	121,9
kalafioły	87,00	99,31	91,85	91,4	114,1	92,5
Owoce - za 1 dt:						
jabłka	48,02	99,95	40,81	92,8	208,1	40,8
gruszki.....	148,81	162,76	172,33	102,1	109,4	105,9
śliwki	63,39	128,31	72,63	62,0	202,4	56,6
wiśnie	139,28	204,08	88,15	53,1	146,5	43,2
czereśnie	272,08	331,09	390,40	115,3	121,7	117,9
truskawki	182,71	293,09	260,07	162,4	160,4	88,7
maliny	246,44	441,23	417,86	108,0	179,0	94,7
porzeczki	78,61	333,09	185,56	105,5	423,7	55,7
agrest	86,38	229,09	210,05	57,4	265,2	91,7

CENY TARGOWISKOWE

Ziarno zbóż - za 1 dt:						
pszenica	50,93	76,01	82,82	112,0	149,2	109,0
żyto	41,72	66,06	69,41	120,3	158,3	105,1
jęczmień	47,82	71,16	77,42	112,0	148,8	108,8
owies	42,22	65,92	70,29	114,0	156,1	106,6
Ziemniaki jadalne						
(bez wczesnych) - za 1 dt.....	87,33	98,34	63,40	165,2	112,6	64,5
Kapusta biała - za 1 dt.....	89,0	88,0	102,00	125,4	98,9	115,9
Jabłka średniej jakości - za 1 kg ...	1,79	2,30	2,51	116,2	128,5	109,1

TABL. 4. ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	21776	27143	27664	80,9	124,6	101,9
w tym zboża podstawowe.....	20453	25318	25738	82,1	123,8	101,7
pszenica	7060	8317	9275	80,5	117,8	111,5
żyto	2621	3126	3449	77,0	119,2	110,3
jęczmień	3161	4008	3619	88,3	126,8	90,3
owies z mieszankami zbożowymi	4414	5720	4935	84,2	129,6	86,3
pszenżyto	3197	4147	4460	81,9	129,7	107,5
Ziemniaki	8982	11791	10462	86,6	131,3	88,7
Buraki cukrowe	11475	12682	8715	96,3	110,5	68,7
Oleiste	1682	2163	2128	114,1	128,6	98,4
w tym rzepak i rzepik	1652	2130	2106	113,9	129,0	98,9
Warzywa	5120	5710	5203	93,8	111,5	91,1
Owoce	3211	1694	3841	109,9	52,8	226,7

TABL. 5. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	7125,2	6629,1	6529,8	90,6	93,0	98,5
w tym zboża podstawowe.....	6346,7	5697,4	5650,6	92,1	89,8	99,2
pszenica	4497,2	3949,6	3881,3	92,3	87,8	98,3
żyto	760,1	660,4	750,6	87,0	86,9	113,7
jęczmień	597,9	666,5	592,5	96,4	111,5	88,9
owies z mieszankami zbożowymi	95,1	114,5	87,7	90,0	120,4	76,5
pszenżyto	396,4	306,4	338,5	94,1	77,3	110,5
Ziemniaki	989,0	1123,2	1192,6	92,0	113,6	106,2
Buraki cukrowe	11531,7	12665,7	8554,9	97,3	109,8	67,5
Rzepak i rzepik	1596,4	2067,5	1905,9	117,5	129,5	92,2
Warzywa	1117,1	1272,7	1235,8	88,5	113,9	97,1
Owoce	1272,3	923,3	1374,3	106,6	72,6	148,8

TABL. 6. PRZYCHÓD I ROZCHÓD ZBÓŻ PODSTAWOWYCH I ZIEMNIAKÓW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2006/07	2007/08	2005/06	2006/07	2007/08
	zboża podstawowe			ziemniaki		
	w tysiącach ton					
Przychód	26722	25698	26887	10576	9333	12020
Produkcja	24900	20454	25318	10369	8982	11791
Import	724	2500	1549	207	351	229
Zmniejszenie zapasów ^b	1098	2744	20	-	-	-
Rozchód	26722	25698	26887	10576	9333	12020
Eksport	1275	895	878	451	393	408
Zużycie krajowe	25236	24803	26009	10125	8940	11612
siew/ sadzenie	1704	1711	1737	1480	1395	1360
straty	1135	950	1015	1050	781	950
spasanie	15506	15535	15003	2013	1646	3964
zużycie przemysłowe ^c	1205	1315	1380	762	517	723
w tym na skrobię	120	120	130	650	420	650
spożycie	5686	5292	5247	4820	4601	4615
Zwiększenie zapasów ^b	211	-	1627	-	-	-

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory. b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu; łącznie z zapasami w gospodarstwach rolnych. c Bez przemiału zbóż.

TABL. 7. PRZYCHÓD I ROZCHÓD WARZYW I OWOCÓW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06	2006/07	2007/08	2005/06	2006/07	2007/08
	warzywa			owoce		
	w tysiącach ton					
Przychód	5697	5439	6080	3798	4076	2923
Produkcja	5458	5120	5710	2922	3211	1684
Import	239	319	370	876	865	1239
Rozchód	5697	5439	6080	3798	4076	2923
Eksport	848	706	989	488	692	641
Zużycie krajowe	4849	4733	5091	3310	3384	2282
straty	630	589	611	335	358	253
spasanie	65	56	82	-	-	-
spożycie	4154	4088	4398	2887	2930	1973
zużycie przemysłowe	-	-	-	88	96	56

a Łącznie z przetworami w przeliczeniu na surowiec.

TABL. 8. WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w milionach złotych			w odsetkach		
Produkty spożywcze i napoje	122668,5	137906,8	152778,9	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Owoce i warzywa przetworzone i zakonserwowane	8684,9	9415,5	10493,7	7,1	6,8	6,9
w tym:						
ziemniaki przetworzone i zakonserwowane	1265,0	1259,0	825,6	1,0	0,9	0,5
soki owocowe i warzywne	2471,9	2495,3	3394,8	2,0	1,8	2,2
Oleje, tłuszcze zwierzęce i roślinne	3398,8	3939,1	5165,2	2,8	2,9	3,4
Produkty przemiału zbóż, skrobia i produkty skrobiowe	4328,6	5250,5	5334,6	3,5	3,8	3,5
w tym produkty przemiału zbóż	3551,4	4396,2	4487,3	2,9	3,2	3,0
Produkty spożywcze pozostałe	26006,0	28608,4	33396,6	21,2	20,7	21,9
w tym:						
pieczywo, wyroby piekarskie i ciastkarskie świeże	5568,8	6318,6	9471,9	4,5	4,6	6,2
cukier	4215,8	4043,2	4140,5	3,4	2,9	2,7
makarony, kluski i podobne produkty mączne	650,8	713,8	1285,0	0,5	0,5	0,8
Napoje	22970,9	25688,6	28240,9	18,7	18,6	18,5
w tym:						
napoje alkoholowe, destylowane	5771,4	6604,5	7796,8	4,7	4,8	5,1
piwo słodowe	9246,3	10365,2	11299,3	7,5	7,5	7,4
Wyroby tytoniowe	13882,1	15850,9	15487,3	100,0	100,0	100,0

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba osób pracujących przekracza 9 osób

TABL. 9. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(pochodzenia roślinnego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2006	2007	2008	2006	2007	2008
					rok poprzedni = 100		
Soki owocowe i warzywne	tys. t	886,8	719,8	783,2	94,8	81,2	108,8
Warzywa zamrożone	tys. t	472,5	496,8	519,9	108,3	105,2	104,6
Konserwy warzywne	tys. t	142,0	133,3	183,7	96,0	93,9	137,8
Owoce i orzechy zamrożone.....	tys. t	377,8	340,4	352,8	114,9	90,1	103,6
Marmolada, powidła i dżemy	tys. t	236,4	249,9	127,3	152,5	105,7	51,0
Kompoty i owoce pasteryzowane ..	tys. t	19,7	18,1	67,0	124,6	91,8	369,9
Przemiał zbóż.....	tys. t	3008,3	2746,2	2432,1	103,1	91,3	88,6
w tym: pszenicy.....	tys. t	2720,1	2471,9	2174,6	101,8	90,9	88,0
żyta.....	tys. t	243,3	220,7	213,0	89,4	90,7	96,5
Mąka	tys. t	2796,1	2640,5	2288,4	102,2	94,4	86,7
Pieczywo świeże.....	tys. t	1551,5	1523,0	1692,2	100,2	98,2	111,1
Cukier (w przeliczeniu na cukier biały).....	tys. t	1574,0	1856,2	1397,2	77,5	117,9	75,3
Makaron	tys. t	146,2	155,3	153,1	102,9	106,2	98,6
Wódka czysta.....	mln l	83,3	92,8	108,1	105,5	111,3	116,6
Spirytus (alkohol etylowy)	mln l	165,5	159,8	143,0	120,7	96,6	89,5
w przeliczeniu na surowy 100 ^o	mln l	165,5	159,8	143,0	120,7	96,6	89,5
Wina gronowe	mln l	16,6	8,8	8,2	81,0	52,8	93,9
Miody pitne.....	mln l	0,5	0,5	0,5	112,6	100,9	100,4
Napoje fermentowane z wyjątkiem moszczy i miodów	mln l	250,9	236,4	214,3	98,2	94,2	90,7
Piwo otrzymywane ze słodu.....	mln hl	34,0	36,9	37,1	107,5	108,7	100,6
Napoje owocowe pitne.....	tys. t	625,6	742,6	799,9	172,1	118,7	107,7

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 10. PODAŻ^a WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH
(pochodzenia roślinnego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2006	2007	2008	2006	2007	2008
					rok poprzedni = 100		
Mąka pszenna.....	tys. t	2570	2430	2071	102,4	94,6	85,2
Kasze i grysiki	tys. t	112	115	87,8	114,9	102,7	76,3
Makaron	tys. t	171	187	195	104,9	109,4	104,3
Margaryna (z wyjątkiem płynnej) oraz mieszanki do smarowania pieczywa.....	tys. t	329	311	303	99,1	94,5	97,4
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100%...	tys. hl	1019	1140	1333	106,5	111,6	116,9
Wina i miody pitne.....	tys. hl	3474	3422	3141	105,8	98,5	91,8
Piwo otrzymywane ze słodu ^b	tys. hl	33186	36011	35874	107,4	108,5	99,6

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. b O zawartości od 0,5% alkoholu.

**TABL. 11. IMPORT I EKSPORT PRODUKTÓW POCHODZENIA ROŚLINNEGO
według sekcji i działów nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach zł			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	7681881	9797742	11161168	110,0	119,8	108,2
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne liście	604393	716649	870041	96,4	121,5	122,0
Warzywa	1029758	1412573	1465895	118,3	124,2	118,5
Owoce i orzechy jadalne.....	2975111	3542645	3635281	104,5	116,1	98,1
Kawa, herbata i przyprawy.....	932828	904420	1038641	95,5	90,2	104,8
Zboża	750969	1660559	1943402	163,3	196,9	103,0
Produkty przemysłu młynarskiego; słód, skrobia.....	452458	598093	687337	117,9	112,8	90,3
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	720462	739207	1254507	118,3	94,9	155,3
EKSPORT						
Razem	6015000	7383062	7498212	93,8	104,2	100,0
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne liście	271692	319601	404799	98,6	113,7	108,0
Warzywa	2170899	2577263	2615913	100,2	112,7	106,8
Owoce i orzechy jadalne.....	1998206	2396645	2460663	92,3	94,5	97,8
Kawa, herbata i przyprawy.....	322171	391151	511772	92,9	104,1	121,9
Zboża	602322	541308	454141	78,9	58,0	90,7
Produkty przemysłu młynarskiego; słód, skrobia.....	218424	283337	323926	89,0	98,7	122,4
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	399696	829871	684079	91,8	173,4	69,8

TABL. 12. **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH**
(pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Pszenica i meslin	615,4	1204,9	1154,9	246,5	195,8	95,8
Jęczmień	101,2	314,0	286,6	118,6	310,4	91,3
Kukurydza (ziarno)	229,9	619,6	837,7	1081,8	269,6	135,2
Oleje roślinne niemodyfikowane						
chemicznie	429,5	381,5	419,5	148,6	88,8	109,9
Warzywa świeże lub schłodzone	250,6	304,3	393,6	139,2	121,4	129,4
Owoce świeże lub suszone	1006,5	1236,4	1169,5	98,5	122,8	94,6
w tym:						
owoce cytrusowe świeże lub suszone	382,0	435,1	426,1	103,6	113,9	97,9
banany świeże lub suszone	233,1	234,1	254,1	97,0	100,4	108,5
Kawa palona i nie palona i jej substytuty .	104,0	85,3	86,7	86,1	82,0	101,6
Ziarno kakaowe	21,8	17,7	9,9	105,5	81,1	55,8
Herbata	27,2	28,6	32,7	87,5	105,0	114,6
EKSPORT						
Ziemniaki świeże lub schłodzone	12,8	23,4	37,8	52,1	182,8	161,4
Warzywa świeże lub schłodzone	499,2	554,4	615,2	87,0	111,1	111,0
Warzywa zamrożone	354,3	329,2	343,5	94,9	101,2	104,3
Owoce świeże lub suszone	581,9	640,1	642,4	92,1	110,0	100,4
Owoce zamrożone	287,6	273,7	255,5	107,2	95,2	93,3
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów .	212,0	212,8	233,2	103,9	100,4	109,6
Warzywa, orzechy i owoce						
konserwowane cukrem	462,0	256,1	443,6	111,1	55,4	114,1

TABL. 13. **SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH**
(pochodzenia roślinnego) NA 1 MIESZKAŃCA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
				rok poprzedni = 100		
Ziarno 4 zbóż ^a w przeliczeniu na przetwory w kg	117	114	112	98,3	97,4	98,2
Ziemniaki ^a w kg	121	121	118	96,0	100,0	97,5
Warzywa w kg	109	115	115	99,1	105,5	100,0
Owoce w kg	54,4	41,0	55	100,6	75,4	134,1
Cukier w kg	35,3	39,7	38,4	88,0	111,3	96,7
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100% w l	2,7	3,0	3,4	108,0	111,1	113,3
Wina i miody pitne w l	9,1	8,9	8,2	105,8	97,8	92,1
Piwo otrzymywane ze słodu ^b w l	90,8	93,4	94,4	112,5	102,9	101,1
Papierosy z tytoniu w szt	1997	1887	2091	101,2	94,4	110,8

a Dane dotyczą lat gospodarczych. b O zawartości od 0,5% alkoholu.

TABL. 14. GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ZWIERZĘCA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w milionach złotych			w odsetkach		
PRODUKCJA GLOBALNA						
Produkcja zwierzęca	32391,6	36416,3	36315,2	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Żywiec rzeźny ^a	17733,9	19091,8	19557,2	54,7	52,4	53,9
w tym:						
bydło (bez cieląt)	2796,8	2796,6	2959,5	8,6	7,7	8,1
cielęta	553,3	509,2	515,5	1,7	1,4	1,4
trzoda chlewna	9877,1	9629,6	9958,1	30,5	26,4	27,4
drób	4252,8	5904,0	5901,6	13,1	16,2	16,3
Mleko krowie.....	10916,9	12803,7	12811,1	33,7	35,2	35,3
Jaja kurze	2889,2	3006,3	3511,7	8,9	8,3	9,7
PRODUKCJA TOWAROWA						
Produkcja zwierzęca	26656,9	29781,5	30788,4	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Żywiec rzeźny ^a	15941,1	17264,7	17541,3	59,8	58,0	57,0
w tym:						
bydło (bez cieląt)	2630,0	2627,5	2783,9	9,9	8,8	9,0
cielęta	435,6	410,5	422,6	1,6	1,4	1,4
trzoda chlewna	8580,7	8364,4	8478,7	32,2	28,1	27,5
drób	4063,1	5635,9	5660,3	15,2	18,9	18,4
Mleko krowie.....	8304,2	9983,5	10187,5	31,2	33,5	33,1
Jaja kurze	2175,5	2322,8	2844,5	8,2	7,8	9,2

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

TABL. 15. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW (pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny w tys. szt:						
w tym:						
bydło (bez cieląt).....	1325	1336	1348	115,3	100,8	101,0
cielęta	805	736	752	109,4	91,5	102,3
trzoda chlewna	24681	24678	21917	108,5	100,0	88,8
owce	184	177	178	109,7	96,6	100,4
konie	64	62	52	95,1	97,1	84,7
Produkcja żywca rzeźnego w tys. t:						
w wadze żywej.....	5054	5179	4975	107,6	102,5	96,1
w tym:						
bydło (bez cieląt)	690	704	722	115,3	102,0	102,6
cielęta	61	60	66	98,9	99,4	108,4
trzoda chlewna	2776	2776	2483	109,3	100,0	89,5
drób.....	1482	1594	1664	102,1	107,5	104,4
w przeliczeniu na mięso w wbc(łącznie z tłuszczami i podrobami)	3861	3936	3751	108,3	101,9	95,3
Mleko krowie w mln l	11633	11744	12063	100,5	100,9	102,7
Jaja kurze w mln szt	9662	9834	10463	100,2	101,8	106,4

TABL. 16. PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w złotych			rok poprzedni = 100		

CENY SKUPU

Żywiec rzeźny - za 1 kg :						
bydło (bez cieląt).....	4,04	3,94	4,03	99,8	97,6	102,2
cielęta	10,21	8,59	7,60	104,5	84,1	88,5
trzoda chlewna.....	3,56	3,46	4,01	93,2	97,2	115,9
owce	6,35	6,09	5,82	93,0	95,9	95,6
konie	6,15	6,14	5,90	101,8	99,8	86,1
drób	2,76	3,52	3,46	87,9	127,3	98,3
w tym:						
kury	0,80	1,34	1,31	x	167,5	97,8
kurczaki	2,50	3,17	3,17	x	126,8	100,0
kaczki	3,92	4,43	4,97	x	113,0	112,2
gęsi	5,14	6,40	7,86	x	124,5	122,8
indyki	3,64	4,66	4,23	x	128,0	90,8
Mleko krowie - za 1 hl	92,88	107,12	102,26	100,0	115,3	95,5
Jaja kurze - za 1 szt	0,20	0,19	0,19	111,1	95,0	100,0

CENY TARGOWISKOWE

Żywiec rzeźny - za 1 kg :						
bydło (bez cieląt) ^a	4,26	4,31	4,40	103,1	101,2	102,1
cielęta	8,43	8,40	8,06	118,4	99,6	96,0
trzoda chlewna	3,61	3,59	4,06	92,3	99,4	113,1
Kura żywa wagi 1,5-2 kg - za 1 szt	12,34	12,89	15,35	106,7	104,5	119,1
Mleko krowie - za 1 hl	133,00	142,00	168,00	101,5	106,8	118,3
Jaja kurze - za 1 szt	0,38	0,40	0,44	102,7	105,3	110,0

a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

TABL. 17. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny ^a w tys. t	4091,2	4174,8	3995,3	108,2	102,0	95,7
w tym:						
bydło (bez cieląt)	606,9	605,4	537,6	123,8	99,8	88,8
cielęta	16,8	16,3	14,6	104,3	96,9	89,4
trzoda chlewna	2178,6	2229,0	1940,2	112,0	102,3	87,0
drób	1268,8	1305,3	1486,4	96,9	102,9	113,9
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b	2928,7	2990,5	2853,7	108,0	102,1	95,4
Mleko krowie w mln l	8419,3	8379,9	8686,4	98,1	99,5	103,7
Jaja kurze konsumpcyjne w mln szt	792,8	1037,1	888,3	64,0	130,8	85,7

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

TABL. 18. PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		

W WADZE ŻYWEJ

Produkcja żywca rzeźnego	5054	5179	4975	132,5	135,9	130,5
bydło	690	704	722	18,1	18,5	18,9
cielęta	61	60	66	1,6	1,6	1,7
trzoda chlewna	2776	2776	2483	72,8	72,8	65,1
owce	5,2	5,1	5,5	0,1	0,2	0,1
konie	33	31	28,8	0,9	0,8	0,8
drób	1482	1594	1664	38,9	41,8	43,7
kozy i króliki	6,2	8,6	6,0	0,1	0,2	0,2

W WADZE POUBOJOWEJ CIEPŁEJ

Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	3861	3936	3751	101,3	103,3	98,4
mięso i tłuszcze	3667	3737	3555	96,2	98,1	93,3
wołowe	363	369	378	9,5	9,7	9,9
cielęce	37	36	39	0,9	1,0	1,0
wieprzowe	2165	2165	1937	56,8	56,8	50,8
baranie	2,3	2,3	2,5	0,1	0,1	0,1
końskie	19	17	16	0,5	0,4	0,4
drobiowe	1037	1116	1165	27,2	29,3	30,6
kozie i królicze ^a	44	32	18	1,2	0,8	0,5
podroby	194	199	196	5,1	5,2	5,1

a łącznie z dziczyzną.

TABL. 18. PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		
Import żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	28	38	55	0,7	1,0	1,5
Eksport żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	97	60	67	2,5	1,6	1,8
Niezbilansowane różnice wagi ^b	-30	-14	-20	-0,8	-0,4	-0,5
Produkcja (mięsa, tłuszczów i podrobów)	3762	3900	3719	98,7	102,3	97,6
mięso i tłuszcze	3575	3704	3526	93,8	97,2	92,5
podroby	187	196	193	4,9	5,1	5,1

UBYTKI WAGI W UBOJU NA SKUTEK SCHŁODZENIA

Ubytki	45	53	49	1,2	1,4	1,3
--------------	----	----	----	-----	-----	-----

W WADZE SCHŁODZONEJ

Produkcja:	3717	3847	3670	97,5	100,9	96,3
mięso	3170	3290	3114	83,2	86,3	81,7
wołowe	338	331	358	8,9	8,7	9,4
cielęce	11	20	21	0,3	0,5	0,6
wieprzowe	1712	1778	1533	44,9	46,7	40,2
baranie	1,3	1,5	1,4	0,0	0,0	0,0
końskie	11	11	11	0,3	0,3	0,3
drobiowe	1051	1128	1171	27,6	29,6	30,7
kozy i królicze ^a	46	20	18	1,2	0,5	0,5
podroby	186	195	191	4,9	5,1	5,0
tłuszcze	361	362	365	9,4	9,5	9,6
Uzysk tłuszczów poubojowych	10	11	10	0,3	0,3	0,3
Ubytki w uboju i przetwórstwie	158	168	142	4,2	4,4	3,7
Import ^c	276	379	583	7,2	10,0	15,3
Eksport ^c	806	834	1023	21,1	21,9	26,9
Zmniejszenie (+) lub zwiększenie (-)						
zapasów i rezerw	27	-29	16	0,7	-0,8	0,4
Spożycie (mięsa, podrobów i tłuszczów)	3066	3206	3114	80,4	84,1	81,7
mięso i podroby ^d	2833	2957	2871	74,3	77,6	75,3
mięso	2668	2773	2715	70,0	72,8	71,2
wołowe	171	154	144	4,5	4,0	3,8
wieprzowe	1578	1661	1628	41,4	43,6	42,7
drobiowe	904	914	917	23,7	24,0	24,1
pozostałe	15	44	26	0,4	1,2	0,6
podroby	165	184	156	4,3	4,8	4,1
tłuszcze z uboju	233	249	243	6,1	6,5	6,4

a Łącznie z dziczyzną. b Różnice wagi między produkcją żywca w przeliczeniu na mięso a produkcją mięsa, tłuszczów i podrobów uzyskanych z uboju; łącznie z ubytkami wagi w obrocie. c Mięso surowe, podroby i tłuszcze oraz przetwory w przeliczeniu na mięso. d Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.

TABL. 19. PRZYCHÓD I ROZCHÓD MLEKA^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008
	w milionach litrów		
Przychód	11986	12332	12807
Produkcja	11633	11744	12063
Import	353	588	644
Zmniejszenie zapasów ^b	-	-	100
Rozchód	11986	12332	12807
Eksport	2248	2546	2999
Zużycie krajowe	9692	9623	9808
straty	21	24	24
spasanie	650	550	550
spożycie	9021	9049	9234
Zwiększenie zapasów ^b	46	163	-

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory. b Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu.

TABL. 20. WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w milionach złotych			w odsetkach		
Produkty spożywcze i napoje	122668,5	137906,8	152778,9	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Mięso i produkty mięsne	30060,9	33258,8	37463,0	24,5	24,1	24,5
w tym :						
mięso świeże i konserwowane (bez drobiowego) oraz produkty uboczne uboju	11707,7	12492,6	13714,4	9,5	9,1	9,0
mięso pozostałe (w tym drobiowe i królicze) świeże i konserwowane oraz produkty uboczne uboju	5959,3	7467,3	7598,9	4,9	5,4	5,0
produkty mięsne w tym drobiowe i królicze	12393,9	13299,0	16149,7	10,1	9,6	10,6
Produkty mleczarskie	16774,3	19646,5	19016,3	13,7	14,2	12,4
w tym:						
przetwory mleczne	15801,1	18576,7	18010,2	12,9	13,5	11,8
w tym:						
mleko płynne przetworzone	2767,3	3284,1	3152,7	2,3	2,4	2,1
śmietana o zawartości tłuszczu większej niż 6% masy, niezagęszczona i niesłodzona	1543,6	1802,1	1679,5	1,3	1,3	1,1
mleko i śmietana w postaci stałej	1309,6	1684,5	1243,0	1,1	1,2	0,8
masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka	1551,8	1836,0	1635,8	1,3	1,3	1,1
sery i twarogi	5906,7	6642,9	6882,7	4,8	4,8	4,5
mleko i śmietana zagęszczone, słodzone lub nie, inne niż w stanie stałym	213,1	245,5	246,6	0,2	0,2	0,2
Ryby i produkty rybne przetworzone i zakonserwowane	3886,5	3943,8	4279,5	3,2	2,9	2,8

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób

TABL. 21. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO^a
(pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2006	2007	2008	2006	2007	2008
					rok poprzedni = 100		
Produkty uboju wliczane do wydajności poubojowej ^b							
bydła i cieląt	tys.t	222,4	229,3	194,1	119,8	103,1	84,7
trzody chlewnej	tys.t	1185,9	1221,4	1019,7	115,0	103,0	83,5
Tłuszcze zwierzęce							
topione jadalne.....	tys.t	62,5	74,6	70,2	135,6	119,5	94,1
Mięso drobiowe.....	tys.t	1304,6	1354,2	1407,7	105,5	103,8	104,0
Przetwory mięsne:							
szynki i łopatki							
konserwowe	tys. t	19,0	20,4	31,8	121,8	107,2	156,2
wędliny ^c	tys. t	826,3	845,4	899,3	109,3	102,3	106,4
Konserwy z ryb	tys. t	36,6	37,5	41,2	86,0	102,4	109,9
Prezerwy z ryb	tys. t	2,9	2,2	1,2	129,6	74,8	53,1
Mleko spożywcze							
normalizowane.....	mln l	1510,7	1555,7	1553,2	94,8	103,0	99,8
Śmietana normalizowana..	mln l	288,1	304,1	319,0	110,6	105,6	104,9
Mleko i śmietana							
w postaci stałej.....	tys. t	163,6	170,3	167,9	84,6	104,1	98,6
Masło ^d	tys. t	173,3	181,9	182,5	96,6	105,0	100,4
Sery podpuszczkowe							
dojrzewające	tys. t	257,3	252,6	281,9	107,7	98,2	111,6
Ser świeży							
niedojrzewający i twaróg	tys. t	302,4	329,6	335,1	102,4	109,0	101,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); w wadze poubojowej ciepłej. ^c Bez końskich, drobiowych, z dziczyzny i królików. ^d Łącznie z innymi tłuszczami otrzymywanymi z mleka.

TABL. 22. PODAŻ^a WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH (pochodzenia zwierzęcego)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
	Przetwory mięsne i podrobowe ze zwierząt rzeźnych ^b	1049	1084	1149	106,6	103,3
w tym wędliny ^c	794	816	861	108,9	102,8	105,5
Mięso drobiowe	1173	1174	1164	103,9	100,1	99,1
Konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie drobiowe	148	164	161	84,1	110,8	98,2
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne	64,2	70,7	70,3	91,6	110,1	99,4
Konserwy i prezerwy z ryb	5,5	7,4	9,8	41,4	123,6	144,1
Masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka	154	156	158	105,5	101,3	101,3
Sery i twarogi	543	567	577	105,4	103,9	102,3
w tym sery podpuszczkowe dojrzewające	197	211	216	105,9	107,1	102,4

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. b Obejmują: konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie i pozostałe przetwory. c Bez końskich, wątrobianych, z dziczyzny i królików.

TABL. 23. IMPORT I EKSPORT ZWIERZĄT ŻYWYCH I PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO według sekcji i działów nomenklatury CN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	5507892	6600958	8826987	110,2	126,1	130,2
w tym:						
Zwierzęta żywe	341093	449435	589033	80,4	126,0	141,3
Mięso i podroby jadalne	1517005	2046583	3659283	97,7	147,4	170,1
Ryby i inne bezkręgowce wodne	2351474	2454858	2691089	119,9	115,0	115,5
Produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny, jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego	643940	1065093	1109402	137,1	164,1	102,9
EKSPORT						
Razem	12277640	13525959	14239887	114,1	104,1	112,0
w tym:						
Zwierzęta żywe	1353404	993955	807216	110,2	81,2	91,3
Mięso i podroby jadalne	4989344	5555521	6494076	122,8	111,4	108,4
Ryby i inne bezkręgowce wodne ...	1738091	1823402	1889888	122,1	103,6	114,2
Produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny, jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego	3681875	4679786	4588865	101,3	101,8	122,0

**TABL. 24. IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO - SPOŻYWCZYCH
(pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Bydło żywe ^a	26,9	22,5	9,5	51,3	83,6	42,4
Drób żywy ^a	43418	52371,3	48203,0	101,7	120,6	92,0
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	170,3	249,3	459,1	96,8	146,4	184,2
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone	69,1	57,8	33,0	100	83,7	57,1
Ryby świeże, schłodzone i zamrożone	132,0	138,7	161,8	115,2	105,1	116,7
Filety i inne mięso z ryb świeże, schłodzone i zamrożone	156,2	174,5	191,6	115,7	111,7	109,8
Sery i twarogi	18,7	26,8	30,2	126,2	143,4	112,4
EKSPORT						
Konie, osły, muły, osłomuły żywe ^a	33,8	25,1	22,7	92,1	74,4	90,2
Bydło żywe ^a	739,3	537,7	424,8	101,5	72,7	79,0
Owce i kozy żywe ^a	114,4	108,0	79,2	100,4	94,4	73,3
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	405,7	396,9	455,9	138	97,8	114,8
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone	206,5	233,5	275,9	118,6	113,1	118,1
Przetwory mięsne	73,4	94,9	104,8	135,9	129,3	110,4
Mleko i śmietana	354,3	270,7	385,2	99	76,4	142,3
Sery i twarogi	120,6	131,5	153,2	115,5	109,0	116,5

a W tys. szt.

**TABL. 25. SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH
(pochodzenia zwierzęcego) NA 1 MIESZKAŃCA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
				rok poprzedni = 100		
Mięso i podroby ^a w kg	74,3	77,6	75,3	104,4	104,4	97,0
w tym mięso	70	72,7	71,2	104,8	103,9	97,9
Tłuszcze jadalne zwierzęce w kg	6,1	6,5	6,4	92,4	106,6	98,5
Masło w kg	4,3	4,2	4,3	102,4	97,7	102,4
Mleko krowie ^b w l	176	179	182	101,7	101,7	101,7
Jaja kurze w szt	214	207	205	99,5	96,7	99,0

a Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory. b Łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory; bez mleka przerobionego na masło.

TABL. 26. **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW**
(ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w milionach złotych			w odsetkach		
OGÓŁEM	464510,6	515654,6	564665,0	100,0	100,0	100,0
W punktach sprzedaży detalicznej ^a	446247,4	496180,6	544460,6	96,1	96,2	96,4
Towary konsumpcyjne	365044,4	398111,1	436875,9	78,6	77,2	77,3
żywność i napoje bezalkoholowe	128074,1	136783,1	146494,7	27,6	26,5	25,9
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.....	39932,2	43605,9	47530,4	8,6	8,5	8,4
towary nieżywnościowe ^b	197038,1	217722,1	242850,8	42,4	42,2	43,0
Towary niekonsumpcyjne	81203,1	98069,5	107584,8	17,5	19,0	19,1
W placówkach gastronomicznych	18263,2	19474,0	20204,3	3,9	3,8	3,6

a Łącznie ze sprzedażą dokonywaną w hurtowniach i u producentów. b Bez wyrobów tytoniowych.

TABL. 27. **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WYROBAMI PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO**
I PRODUKTAMI ROLNICTWA (ceny bieżące)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	w milionach złotych			w odsetkach		

IMPORT

OGÓŁEM	394030,0	456828,4	497028,3	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Przetwory spożywcze	10763,6	12746,7	13936,4	2,7	2,8	2,8
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	5507,9	6601,0	8827,0	1,4	1,4	1,8
Produkty pochodzenia roślinnego	7681,9	9797,7	11161,2	1,9	2,1	2,2
Tłuszcze i oleje.....	1379,8	1473,3	2005,2	0,4	0,3	0,4

EKSPORT

OGÓŁEM	343779,0	386555,6	405383,1	100,0	100,0	100,0
w tym:						
Przetwory spożywcze	14586,8	16433,3	18023,7	4,2	4,3	4,4
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	12277,6	13526,0	14239,9	3,6	3,5	3,5
Produkty pochodzenia roślinnego	6015,0	7383,1	7498,2	1,7	1,9	1,8
Tłuszcze i oleje.....	666,5	935,4	1061,1	0,2	0,2	0,3

SALDO OBROTÓW

OGÓŁEM	-50251,0	-70272,8	-91645,2	x	x	x
w tym:						
Przetwory spożywcze	3823,2	3686,6	4087,3	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	6769,7	6925,0	5412,9	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego	-1666,9	-2414,6	-3663,0	x	x	x
Tłuszcze i oleje	-713,3	-537,9	-944,1	x	x	x

**TABL. 28. IMPORT I EKSPORT TŁUSZCZÓW, OLEJÓW I PRZETWORÓW SPOŻYWCZYCH
według sekcji i działów nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2008	2006	2007	2008
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Tłuszcze i oleje	1379776	1473322	2005218	127,4	93,0	109,8
Przetwory spożywcze	10763587	12746719	13936438	116,9	114,2	105,2
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	695663	770736	820207	121,2	105,2	110,5
Kakao i przetwory	1396048	1495365	1628555	123,3	106,6	107,1
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywo cukiernicze	940834	1136975	1399197	128,9	121,3	111,5
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin	1234043	1569706	1436081	104,3	112,2	97,5
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	1121464	1618907	1799306	120,5	138,6	112,1
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	959156	1145419	981776	120,9	116,5	99,3
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych	314203	423549	539941	104,5	133,2	120,1
EKSPORT						
Tłuszcze i oleje	666514	935440	1061107	146,3	139,3	88,9
Przetwory spożywcze	14586751	16433276	18023675	120,1	105,3	111,5
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	1530503	1272865	1382976	104,8	75,4	111,8
Kakao i przetwory	1443069	1580917	1658964	119,0	103,8	103,7
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywo cukiernicze	2099861	2582063	2745158	117,7	117,1	105,8
Przetwory z warzyw, owoców orzechów lub innych części roślin	2689105	2785440	2896189	114,1	86,6	114,7
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	1177081	1160800	1242556	107,9	98,5	111,5
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	1436951	2082667	2492940	155,5	140,1	109,7
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych	1429371	1727091	2018929	125,4	122,5	118,2

TABL. 29. **IMPORT I EKSPORT ŻYWNOŚCI I ZWIERZĄT ŻYWYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW**
według sekcji SITC (ceny bieżące)

KRAJE	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	Import		Eksport		Saldo	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH						
OGÓLEM	24169666,7	28204990,8	32490790,9	34515685,8	8321124,2	6310695,0
EUROPA ŚRODKOWO- WSCHODNIA.....	565099,5	528398,0	3072516,9	3518277,7	2507417,4	2989879,7
Albania	73,7	59,9	4867,5	6757,8	4793,8	6697,9
Białoruś	60992,7	24102,3	255873,6	322270,1	194880,9	298167,8
Chorwacja	40156,9	35189,3	226343,9	227067,9	186187,0	191878,6
Moldowa	21824,3	14868,5	67221,3	60929,0	45396,9	46060,5
Rosja	176523,6	132645,7	1643516,3	1581429,1	1466992,7	1448783,4
Ukraina	265528,3	321532,2	874694,3	1319823,8	609166,0	998291,6
UNIA EUROPEJSKA.....	16216715,8	19859420,4	26368018,4	28156575,1	10151302,6	8297154,6
Austria	242408,6	307370,2	744397,6	692220,3	501989,0	384850,1
Belgia	432401,0	625401,9	637541,4	690884,7	205140,4	65482,8
Bułgaria	51159,3	60457,4	176059,0	258481,0	124899,7	198023,7
Cypr	12886,8	30512,2	24318,9	27643,9	11432,1	-2868,3
Dania	1273165,8	1534345,8	840666,2	834858,0	-432499,6	-699487,8
Estonia	23459,3	23480,4	239060,2	223405,8	215600,9	199925,3
Finlandia	58468,3	82139,8	134892,8	164862,0	76424,5	82722,2
Francja	940916,0	1113736,1	1288826,4	1381158,0	347910,5	267421,9
Grecja	283294,3	283182,7	187205,9	213917,2	-96088,4	-69265,5
Hiszpania	1722899,1	1973180,9	628530,1	539936,3	-1094369,0	-1433244,6
Irlandia	166292,4	175179,1	259371,5	301936,2	93079,2	126757,0
Litwa	332557,4	359151,5	1161855,8	1382563,7	829298,3	1023412,2
Luksemburg	4116,0	1548,2	13437,3	16700,9	9321,3	15152,7
Łotwa	37392,4	37422,3	429604,1	432054,7	392211,8	394632,4
Malta	193,5	59,6	13938,5	16350,2	13745,0	16290,5
Niderlandy	1707797,8	1976688,6	1967624,6	2145840,9	259826,8	169152,3
Niemcy	4660430,6	6316345,5	8130984,8	8585826,1	3470554,2	2269480,5
Portugalia	42446,0	58594,1	62827,8	87733,4	20381,8	29139,3
Republika Czeska	1092152,2	1208642,5	2117683,0	2301841,2	1025530,8	1093198,7
Rumunia	29027,0	36471,2	527027,2	627940,0	498000,2	591468,7
Słowacja	468172,7	501271,4	825332,4	998134,2	357159,6	496862,9
Słowenia	15840,2	34138,8	112885,6	123386,5	97045,4	89247,6
Szwecja	179502,6	387904,2	490235,1	565072,9	310732,6	177168,7
Węgry	719739,4	733145,1	1100909,2	1178532,0	381169,7	445386,9
Wielka Brytania	519559,6	704454,7	2583120,6	2630283,2	2063561,0	1925828,5
Włochy	1181767,9	1275147,2	1669682,5	1735011,8	487914,6	459864,6
Niewyszczególniony kraj UE	18669,6	19448,9	0,0	0,0	-18669,6	-19448,9
EFTA.....	1155289,8	1139237,8	332022,8	340880,0	-823266,9	-798357,9
Islandia	85631,6	93912,4	25388,5	5371,5	-60243,1	-88540,9
Liechtenstein	1297,8	1396,3	672,3	50,0	-625,5	-1346,3
Norwegia	941544,9	854383,7	146362,5	164300,2	-795182,4	-690083,5
Szwajcaria	126815,5	189545,4	159599,6	171158,2	32784,1	-18387,2
POZOSTAŁE	6232561,6	6677934,5	2718232,8	2499953,1	-3514328,9	-4177981,5

TABL. 30. **IMPORT I EKSPORT NAPOJÓW I TYTONIU WEDŁUG GRUP KRAJÓW**
według sekcji SITC (ceny bieżące)

KRAJE	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	Import		Eksport		Saldo	
W TYSIĄCACH ZŁOTYCH						
OGÓLEM	2617993,1	2615099,5	3221468,5	3718250,7	603475,4	1103151,3
EUROPA ŚRODKOWO- WSCHODNIA.....	29573,2	41081,3	93081,4	85721,7	63508,2	44640,4
Albania	377,2	105,7	20170,6	18208,2	19793,4	18102,4
Białoruś	147,3	187,8	1242,2	715,1	1094,9	527,3
Chorwacja	327,6	1142,7	9431,7	4896,4	9104,1	3753,7
Mołdowa	16868,5	23638,7	4,7	206,9	-16863,7	-23431,8
Rosja	1718,0	3171,6	49419,6	51301,7	47701,6	48130,1
Ukraina	10134,6	12834,8	12812,5	10393,5	2677,9	-2441,3
UNIA EUROPEJSKA	1699855,2	1813644,3	2381438,9	2875707,4	681583,8	1062063,1
Austria	92516,8	98874,5	22199,4	43785,2	-70317,5	-55089,3
Belgia	4723,5	8345,1	44311,8	159357,9	39588,2	151012,8
Bułgaria	95780,9	84442,5	54486,1	48575,0	-41294,9	-35867,5
Cypr	248,2	4961,7	7234,9	7474,1	6986,6	2512,4
Dania	32189,4	19062,6	41769,0	33417,1	9579,6	14354,5
Estonia	0,0	2,2	24291,0	21813,9	24291,0	21811,8
Finlandia	97135,5	107273,9	42088,4	78729,7	-55047,1	-28544,2
Francja	189592,9	210918,4	231151,9	174683,8	41559,1	-36234,7
Grecja	98038,2	43127,0	86782,8	123593,9	-11255,4	80466,9
Hiszpania	105160,1	130328,3	11468,4	72785,9	-93691,7	-57542,4
Irlandia	27657,7	34657,9	17530,5	18917,5	-10127,2	-15740,4
Litwa	19342,6	55596,2	86086,4	91271,6	66743,8	35675,4
Luksemburg	9,4	11,1	3488,2	21888,6	3478,8	21877,5
Łotwa	8743,9	8984,7	39401,7	44133,6	30657,8	35148,9
Malta	0,0	0,0	7894,8	8098,8	7894,8	8098,8
Niderlandy	94927,0	47512,5	127854,4	229706,9	32927,4	182194,4
Niemcy	264645,2	316280,6	221423,7	314691,4	-43221,6	-1589,2
Portugalia	16463,2	17712,3	3066,6	5365,8	-13396,5	-12346,5
Republika Czeska	145330,9	88562,4	267521,1	198172,5	122190,2	109610,1
Rumunia	7113,9	48241,6	54851,9	83546,8	477380	35305,2
Słowacja	6741,9	6014,4	97169,3	121631,1	90427,4	115616,7
Słowenia	551,8	191,1	78180,7	148143,1	77628,9	147952,0
Szwecja	35887,0	41980,7	23327,1	17485,5	-12559,9	-24495,2
Węgry	54611,0	58339,8	328551,6	440063,7	273940,6	381723,8
Wielka Brytania	93372,0	145338,0	218787,7	211052,9	125415,7	65715,0
Włochy	209072,1	236885,0	240519,6	157321,3	31447,5	-79563,8
Niewyszczególniony kraj UE ..	-	-	-	-	-	-
EFTA.....	3132,3	4445,1	13449,3	11603,0	10317,0	7157,9
Islandia	0,0	0,0	3482,7	3461,0	3482,7	3461,0
Liechtenstein	-	-	-	-	-	-
Norwegia	8,5	7,1	4569,5	3089,1	4561,0	3082,0
Szwajcaria	3123,8	4438,0	5397,0	5052,9	2273,3	615,0
POZOSTAŁE	885432,4	755928,8	733498,9	745218,6	-151933,6	-10710,2